

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

29 ਜੂਨ, 1984

June 29, 1984

ਸੰਪਾਦਕ: ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ

ਇਹ ਪੀ ਡੀ ਐਫ ਫਾਈਲ ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸ਼ਿਵਦੇਵ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਹੁੰਦਲ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ
ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ।

ਸ਼੍ਰੋਤ: ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਦਾ ਇਹ ਅੰਕ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

P.O. BOX 67344 STN. 'O'
VANCOUVER, B.C. V5W 3T1

Vol. 3 No. 26 Weekending June 29, 1984
Editor's Res. PHONE. (604)321-6360

The Canada Darpan
Punjabi Weekly Newspaper

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹਾਲਤ ਸੁਧਰਨ ਲੱਗੀ— ਫੌਜ ਮੁੜ ਬੈਰਕਾਂ ਵਿਚ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚੋਂ ਫੌਜ ਨਿਕਲਣੀ ਸ਼ੁਰੂ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਖਾਲੀ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਕੱਢ ਲੈਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਕ ਸਰਕਾਰੀ ਬੁਲਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਹਥਿਆਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਸਲੇ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਮੁੱਖ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਕ ਖਬਰ ਅਨੁਸਾਰ 1500 ਫੌਜੀਆਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਉਪਰੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ 492 ਸਿੱਖ ਖਾੜਕੂ ਅਤੇ 83 ਫੌਜੀ ਹਲਾਕ ਹੋਏ।

ਸਿੱਖ ਪੰਜਾਂ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਚਾਰ ਤਖਤਾਂ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ ਹੈ।

ਇਕ ਬੁਲਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਨਾ ਕਿ ਆਪ ਹੁਦਰੇ ਲੀਡਰਾਂ ਵਲੋਂ ਜੋ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਉਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ।

ਇਸ ਬੁਲਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਭੜਕਾਹਟ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਨਸਰਾਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਮਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ ਸਲਾਹ ਲੈਣ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਦਾ ਦੌਰ ਜਾਰੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਰੀਊਟਰ ਦੀ ਖਬਰ ਅਨੁਸਾਰ ਫੌਜ ਨੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਗੋਲੀ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ 75 ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਮੰਗਲਵਾਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਹਾਲਾਤ ਅਮ ਵਰਗੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪੱਛਮੀ ਕਮਾਂਡ ਦੇ ਮੁਖੀ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਸੁੰਦਰਜੀ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਫੌਜ ਜਲਦੀ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ' ਨੂੰ ਫੜੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਫੌਜ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤੇ ਵੱਧ ਠਹਿਰਨਾ ਪਿਆ।

6 ਜੂਨ ਨੂੰ ਹੋਏ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਘੁੱਲੂਘਾਰੇ ਵਿਚ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1000 ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਫੌਜ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਘੇਰਾ ਪਾਇਆ।

ਰੇਡੀਓ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਫੌਜ ਨੇ ਕੁਝ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਇਕ ਹਲਾਕ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਇਕ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਭੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹ ਫੌਜੀ ਗੋਲੀ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ।

ਫੌਜ ਨੇ ਕੋਡ ਕੀਤੇ ਸੁਨੇਹੇ ਫੜੇ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਹੱਥ ਕੋਡ ਕੀਤੇ ਸੁਨੇਹੇ ਲੱਗੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡੀਕੋਡ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੀ.ਟੀ.ਆਈ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਨੇਹਿਆਂ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ 'ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ' ਨੇ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਬਦੇਸ਼ੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਫੌਜ ਦੇ ਹੱਥ ਇਕ ਟਰਾਂਸਮਿਟਰ ਵੀ ਲੱਗਾ ਹੈ ਜੋ ਜਾਪਾਨ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ 100 ਮੀਲ ਤਕ ਸੁਨੇਹੇ ਭੇਜ ਜਾਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 100 ਮੀਲ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਅੰਦਰ 'ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ' ਦਾ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਉੱਤੇ ਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀਆਂ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ।

ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਭਲੀਭਾਂਤ ਜਾਣੂ ਸਨ।

ਕਰਫੀਊ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਗਿਆ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਕਰਫੀਊ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਕਮਾਂਡ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚੋਂ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਚੀਨ ਦੇ ਬਣੇ ਹਥਿਆਰ ਮਿਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਹਥਿਆਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਰਾਹੀਂ ਇਥੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਜੋ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਏਥੇ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅੰਦਰ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੀ ਮੁਹੰਮਤ

ਫੌਜੀ ਮੁਖੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ' ਦੀਆਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਜਾਰੀ ਹਨ ਪਰ ਸਿੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮੁਹੰਮਤ ਬਾਰੇ ਗਲਬਾਤ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪੀ. ਟੀ. ਆਈ. ਅਨੁਸਾਰ ਫੌਜ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ

ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਲਾਗੇ ਦੇ ਇਕ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦਾ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ

ਰੇਲ ਗੱਡੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈਆਂ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰੇਲ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਆਰੰਭ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸਿਮਵਾਰ ਨੂੰ ਤੇਲ, ਪਟਰੋਲ ਅਤੇ ਡੀਜ਼ਲ ਦੀ ਭਰੀ ਹੋਈ ਗੱਡੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਥੋੜ੍ਹੀ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬੱਸ ਆਵਾਜਾਈ ਚਾਲੂ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਬੱਸਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਸਾਧਾਰਨ ਵਰਗੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਵੀ ਹੋਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਬੱਸਾਂ ਆਮ ਵਾਂਗ ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਕਮੇਟੀ ਦੇ 80 ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਰਿਹਾ ਕਰ ਦਿਤੇ ਹਨ ਜੋ 6 ਜੂਨ ਨੂੰ ਯਮਲੇ ਸਮੇਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਕੰਪਲੈਕਸ ਤੋਂ ਯਮਲੇ ਸਮੇਂ 1500 ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

15 ਬੇਰੀਆਂ ਅਫੀਮ ਫੜੀ ਗਈ

ਇਕ ਸਰਕਾਰੀ ਬੁਲਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੌਜ ਨੇ ਹੋਰ ਹਥਿਆਰ, ਕਾਰਤੂਸ ਅਤੇ 15 ਬੇਰੀਆਂ ਅਫੀਮ ਦੀਆਂ ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਹੋਰ ਫੜੀਆਂ। ਖੁਫੀਆ ਵਿਭਾਗ ਅਨੁਸਾਰ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੀਰੋਇਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਸ਼ੀਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚੋਂ ਫੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਕੇ 'ਅਤਿਵਾਦੀ' ਹਥਿਆਰ ਖਰੀਦਦੇ ਹਨ।

ਸੰਖੇਪ ਪਰ ਜ਼ਰੂਰੀ

ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਭੋਗ ਦੀ ਰਸਮ

ਮੋਗਾ — ਪਤਾ ਲਗਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਰੋਡੇ ਵਿਖੇ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਨਿਮਰਤ ਭੋਗ ਦੀ ਰਸਮ ਸਮੇਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਗੁਜੇ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਥੋੜੀ ਦੂਰ ਇਹ ਰਸਮ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਰਸਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀਆਂ ਦੋ ਬਾਦੀਆਂ ਸਨ। ਪਹਿਲੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੰਜ ਲੜਕੇ ਸਨ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਦੋ ਲੜਕੇ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹਨ। ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ 1947 ਵਿਚ ਹੋਇਆ।

— ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਜੇਠ ਮਿਲਾਨੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਐਮ. ਪੀ. ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਸੀਟ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿਤਾ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਮਿਲਾਨੀ ਦੀ ਲੜਕੀ ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਦੀ ਵਕੀਲ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਏਕਤਾ ਦੇ ਮੁਦਈ ਹਨ।

— ਸ਼੍ਰੀ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਫੇਰ ਧਮਕੀ ਭਰੇ ਖਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ।

— ਮੇਜਰ ਜਨਰਲ ਸੁਬੇਗ ਸਿੰਘ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਕੋਲੋਂ ਇਕ ਵਾਕੀ ਟਾਕੀ ਮਿਲਣ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ।

— ਸ: ਭਾਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਭਨਾਸ਼ੀ ਸਿੰਘ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਹਨ।

— ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਵ ਫਾਦਾਰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

— ਇਕ ਖਬਰ ਅਨੁਸਾਰ 17 ਸਿੱਖ ਨੌਵੀਂ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਕਲਕੱਤੇ ਵਿਚ ਬਗ਼ਾਵਤ ਕਰ ਦਿਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਸ਼ਤੀ ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਕੇ ਦੌੜ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

— ਫਗਵਾੜੇ ਦੇ ਲਾਗੇ ਖੁਰਾਲਾ ਵਿਚ ਚੰਚਲ ਦਾਸ ਨਾ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿਤੀ ਗਈ।

— ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ 'ਚੀਮਾਂ' ਨੇਬਨਲ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

ਭਾਰਤ ਜਾਣ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਲਈ ਵੀਜ਼ਾ ਜ਼ਰੂਰੀ

ਵੈਨਕੂਵਰ — ਭਾਰਤੀ ਕੌਂਸਲੇਟ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਰਮਾ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿਛਲੇ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਵੀਜ਼ਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿਤਾ ਹੈ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੀ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਜਾਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤੀ ਕੌਂਸਲੇਟ ਦੇ ਵੀਜ਼ੇ ਲਈ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਪ੍ਰੈਸ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਡੀ ਕੌਂਸਲੇਟ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਵੀਜ਼ਾ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਕਲੀਫ਼ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਕੋਲ ਭਾਰਤੀ ਪਾਸਪੋਰਟ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀਜ਼ਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਕੌਂਸਲੇਟ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਵਾਧਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿਚ ਵੀਜ਼ਾ ਉਸੇ ਦਿਨ ਹੀ ਦਿਤਾ ਜਾ ਸਕੇਗਾ।

ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਪੁਲਸ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਤਿਆਰ

ਵੈਨਕੂਵਰ — 19 ਜੂਨ, 1984 ਦੇ 'ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ' ਅਖਬਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਲਸ ਨੇ ਅਖ਼ਤੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮੀਤ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਪੁਛ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਡਾ: ਚੌਹਾਨ ਦੇ ਕੈਂਪ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕਾਜ਼ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਸ ਡਾ: ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਵਲੋਂ ਦਿਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਡਰਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਖਾੜਕੂ ਜੱਥੇ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਾਰਨ ਪੁਲਸ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੇ ਨਿਗਾਹ ਰੱਖ ਰਹੀ ਹੈ।

ਰਿਚਮੰਡ ਵਿੱਚ ਤੀਸਰਾ ਸਾਲਾਨਾ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ — ਸਾਊਥ ਰਿਚਮੰਡ ਸਪੋਰਟਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ

ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਰਿਚਮੰਡ ਵਿਚ 4 ਅਤੇ 5 ਅਗਸਤ 1984 ਨੂੰ ਸਾਊਥ ਆਰਮ ਗਰਾਊਂਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿ ਵਿਲੀਅਮ ਰੋਡ ਦੇ ਉੱਤੇ ਨੰ:3 ਅਤੇ ਨੰ:4 ਰੋਡ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹਨ, ਖੇਡਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਖਿਲਾੜੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

— ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਖੇਡਾਂ

1. ਸੈਂਕਰ(ਲੜਕੇ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ) 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘਟ ਲੜਕੇ
2. ਕਬੱਡੀ — 13 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘਟ ਨੜਕੇ
3. ਵੋਟ ਲਿਫਟਿੰਗ
4. ਦੌੜਾਂ
5. ਵਾਲੀਬਾਲ
6. ਕਬੱਡੀ 155 ਪੌਂਡ
7. ਬੈਂਚ ਪ੍ਰੈਸ
9. ਰੋਸਾ ਕਸ਼ੀ
10. ਘੋਲ ਸਾਰੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ
11. ਕਬੱਡੀ 140 ਪੌਂਡ

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ:- ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਿਲਨ 278-7898
ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ 271-5764

22 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ 2 ਬਜੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਰੋਸ ਸਟਰੀਟ (ਨਵੀਂ ਬਿਲਡਿੰਗ) ਵਿੱਚ ਟਾਈਆਂ ਪਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਟੀਮ ਟਾਈਆਂ ਵੇਲੇ 25 ਡਾਲਰ ਐਂਟਰੀ ਫੀਸ ਦੇਣ ਲਈ ਲਾਲ ਲਿਆਵੇ।

ਨੋਟ: ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ ਕਬੱਡੀ ਟੀਮ ਅਤੇ ਭਲਵਾਨ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਵੀ ਪੁੱਜ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੌਹਨ ਟਰਨਰ

Punjabi Guide No. 1 (ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਈਡ ਨੰਬਰ 1)

ਛਪ ਕੇ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਈ
4 ਸਾਲ ਤੋਂ 8 ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ
ਪੜ੍ਹਾਓ
ਕੀਮਤ ਕੇਵਲ 5 ਡਾਲਰ

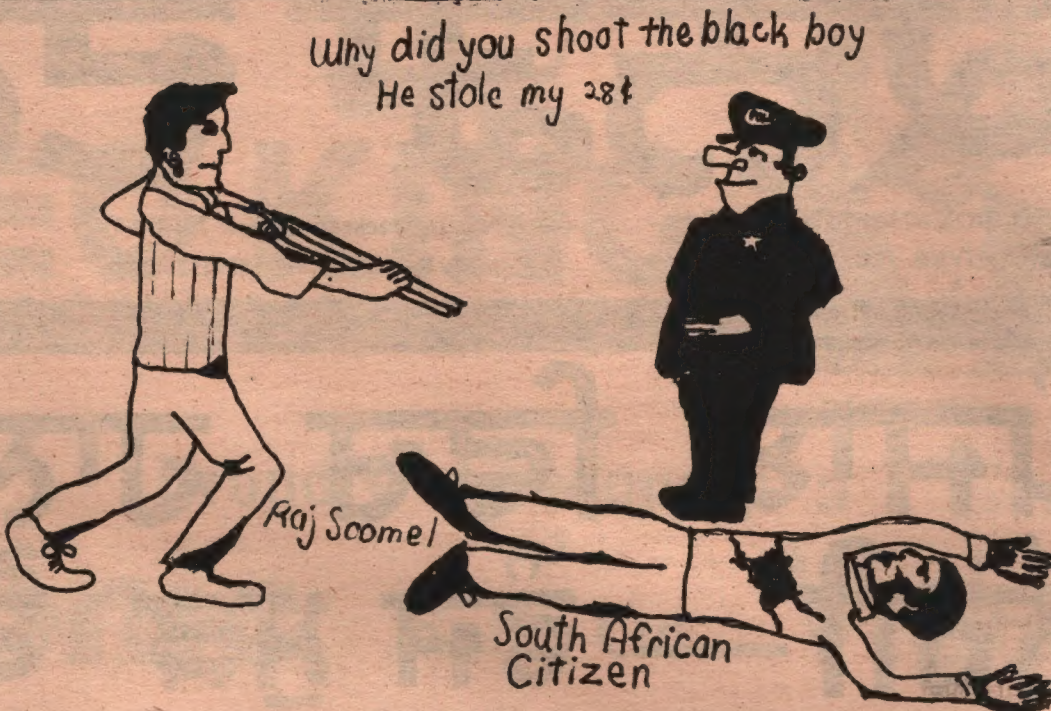
Punjabi Guide No. 2

ਇਹ ਵਰਕ-ਬੁੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਐਂਗਰੇਜ਼ੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ
ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਕੀਮਤ ਕੇਵਲ 10 ਡਾਲਰ
ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰੀਮੀਆਂ ਲਈ ਅਦੁੱਤੀ ਤੋਹਫਾ - ਅੱਜ ਹੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਤੇ ਤੇ
ਦੇਵਾਂ ਗਾਈਡਾਂ ਲਈ ਲਿਖੋ :-

Kesar Singh

13487 - 98 A Ave.
Surrey, B.C. CANADA V3T 1C7
Ph. (604)581-3185

ਅਟਵਾ — ਪਿਛਲੇ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਵਿਚ ਟਰਾਂਟੋ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਜੌਹਨ ਟਰਨਰ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਲੀਡਰ ਚੁਣੇ ਗਏ। ਸ਼੍ਰੀ ਟਰੂਡੋ ਦੇ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਲੀਡਰ ਦੀ ਚੋਣ 16 ਸਾਲ ਪਿੱਛੋਂ ਹੋਈ।

29 ਜੂਨ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਟਰਨਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁਕਣਗੇ। ਸ਼੍ਰੀ ਟਰਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਡਰਲ ਮੰਤਰੀ ਜੌਹਨ ਕਰੈਚੀਅਨ ਨੂੰ 500 ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਹਰਾਇਆ।

ਸ਼੍ਰੀ ਟਰਨਰ ਦੇ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਹੁਣ ਲਿਬਰਲ ਤੇ ਟੋਰੋ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਲੱਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਟਰਨਰ ਵੀ ਵੱਡੇ ਵਾਪਰੀਆਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਹੀ ਗਿਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਟਰੂਡੋ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਹੋਣ ਕਾਰਨ — ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਵੋਟ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲ ਖਿੱਚ ਲੈਂਦੇ ਸਨ ਪਰ ਸ਼੍ਰੀ ਟਰਨਰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਹੈ।

ਫਾਰਮ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ

ਪੂਰੇ ਸੀਜ਼ਨ ਲਈ ਕੰਮ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ

- ਰਸ ਬੇਰੀ
- ਸਟਰਾਅ ਬੇਰੀ
- ਬਲੂ ਬੇਰੀ

ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ :

- ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ ਚੈਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ
- 4% ਹੌਲੀਡੇ ਪੇ
- ਕੀਤੇ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਸਟੈਂਪਾਂ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ

ਇਹ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਥੋਂ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ
ਅੱਜ ਹੀ ਫ਼ੁਨ ਕਰੋ ਤਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਯੂਸੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ
ਕਰਨਾ ਪਵੇ।

ਸੁਰਜੀਤ ਰੰਧਾਵਾ

325-7072

ਸਰਵਨ ਰੰਧਾਵਾ

873-9036

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਪੀਜ਼ਾ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ

ਆਓ ਪੀਜ਼ੇ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣੋ

Ph. 324-2515

SUPREME PIZZA

6539, VICTORIA DRIVE, VANCOUVER, B.C.

INTRODUCTORY OFFER 25% off
Supreme Pizza

On All Large or Medium Size Pizzas

Order Extra Supreme Special Pizza
& Get Small Supreme Pizza

FREE

25% Off 324-2515

OFFER EXPIRES JULY 31st 1984

ਪੰਜਾਬ ਦਰਪਣ

ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਤੇ ਕਿਸੇ ਬਦੇਸ਼ੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਵੀ ਹਮਲੇ ਦੀ ਬੁਝ ਕੇ ਗਲਤ ਖਬਰਾਂ ਦੇ ਸੰਭਾਵਨਾ

ਲੰਡਨ — ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਇਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਅਖਬਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਤੇ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਹਮਲੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਉਥੇ ਦੇ ਇਕ ਸਿੱਖ ਵਪਾਰੀ ਨੇ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਤੇ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ 75,000 ਪੌਂਡ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੀ. ਬੀ. ਸੀ. ਦੀ ਇਕ ਖਬਰ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਹੁਤ ਕਰੜੇ ਕਰ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ 100 ਦੇ ਲਗਪਗ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜੇ ਵੀ ਮਫ਼ਰੂਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਲੇ ਫੌਜ ਨੇ ਆਪਣਾ ਜਾਲ ਵਿਛਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਮੁਛ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਡਰੇਟ ਸਿੱਖ ਬੁਧੀਜੀਵੀਆਂ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਰਾਜਸੀ ਗੱਲਬਾਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਸਲੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੁਧੀਜੀਵੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਖਮਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕੀਤੇ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਪਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪ ਹਿੰਮਤਵਾਨ ਸਾਹਿਬ ਜਾਣ ਅਤੇ ਜੋ ਵੀ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨਣਯੋਗ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਥੇ ਜਾਕੇ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦੇਣ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗੀ ਠੇਸ ਕੁਝ ਘਟੇਗੀ। ਪਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਟੀ.ਵੀ. ਆਦਿ ਤੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਰਾਹ ਤੁਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸਗੋਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਕਿਊਰਟੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਦੋਵਾਂ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਅਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਟੋਹੜਾ ਨੂੰ ਵੀ ਰਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਕ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਸਿਆਸੀ ਲੀਡਰ ਨੇ ਅਖਬਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਹੀ ਇਸ ਸਾਰੀ ਹਾਲਤ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ।

ਏਸੇ ਕਾਰਨ ਸਾਰੀ ਸਰਕਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ 'ਬਦੇਸ਼ੀ ਤਾਕਤਾਂ' ਖਾਸਕਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਕੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਿਆ ਹੈ। ਏਸੇ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਨੇ 31 ਫੌਜੀ ਡਵੀਜ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 20 ਫੌਜੀ ਡਵੀਜ਼ਨਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਤੇ ਤਾਈਨਾਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਤੇ ਇਹ ਡਵੀਜ਼ਨਾਂ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਲਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਛੇ ਡਵੀਜ਼ਨਾਂ ਇਕੱਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਲਗਦੀ ਸਰਹੱਦ ਤੇ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਲਾ ਦਿਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਅਸਤੀਫਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਸਾਬਕਾ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਥੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਤੀਫਾ ਪਾਰਟੀ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਲੰਡਨ — ਲੰਡਨ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਸੋਸੀਏਟਿਡ ਪ੍ਰੈਸ ਦੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਜਾਣ ਬੁਝ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਖਬਰਾਂ ਫੈਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਾ ਕੇ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਬਦੇਸ਼ੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਵਿਚ ਹਫੜਾ ਦਫੜੀ ਮੱਚੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਖਬਰਾਂ 'ਸ਼ਰਾਰਤ ਭਰਪੂਰ' ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ।

ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 492 'ਅਤਿਵਾਦੀ' ਮਰੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਏਜੰਸੀਆਂ 1000 ਦੱਸ ਰਹੀਆਂ ਹਨ — 200 ਫੌਜੀ ਮਰਨ ਦੀ ਖਬਰ ਦਿਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ — ਜਦ ਕਿ ਸਹੀ ਅੰਕੜੇ 84 ਹਨ ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਏਸੇ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਖਬਰਾਂ ਦਿਤੀਆਂ ਹਨ - ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਬ੍ਰਹਮ ਚੈਲਾਨੀ ਹਮਲੇ ਸਮੇਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

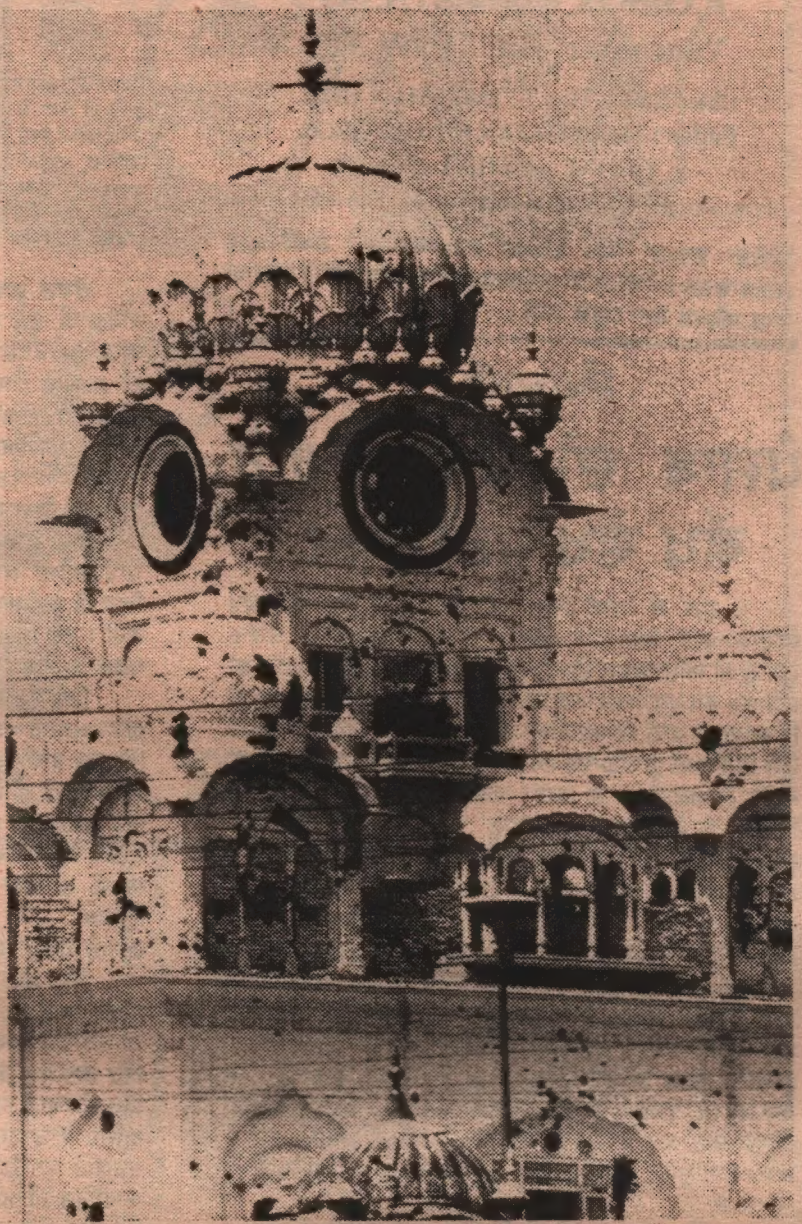
ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਮੇਲਨ ਨੀਊ ਮੈਕਸੀਕੋ ਵਿਚ

ਐਸਪਨੋਲਾ — ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਭ ਸਿੱਖ 23-24 ਜੂਨ ਨੂੰ ਐਸਪਨੋਲਾ (ਨੀਊ ਮੈਕਸੀਕੋ) ਵਿਚ ਇਕੱਤਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਾਂਝਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਸ: ਸਤਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਏਥੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਵਲੋਂ ਇਕ ਸਾਂਝਾ ਮੋਰਚਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀ ਯੁਕਤ ਅਪਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਸ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ, ਯੂਰਪ ਤੇ ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਆਦਿ ਤੋਂ ਵੀ ਸਿੱਖ ਭਾਗ ਲੈਣਗੇ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸ: ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ, ਲੇਖਕ ਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ, ਨੇ ਇਕ ਅਮਰੀਕਨ ਅਖਬਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 'ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਜ਼ਜ਼ਬਾਤੀ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਹੈ - ਜੇਕਰ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਸਿਆਣਪ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲਏ ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਗ ਆਪਣੇ ਆਪ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।' ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਰਾਜਸੀ ਹੱਲ ਕੱਢ ਲਏ ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ।

ਫੌਜੀ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਤਸਵੀਰ

ਲੁਧਿਆਣਾ-ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਮੁੜ ਵਾਯੂਦੂਤ ਸੇਵਾ ਚਾਲੂ

ਲੁਧਿਆਣਾ — ਦਿੱਲੀ-ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਾਯੂਦੂਤ ਸੇਵਾ 13 ਜੂਨ ਤੋਂ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।
4 ਜੂਨ ਨੂੰ ਕਰਵਾਏ ਲੱਗਣ ਤੇ ਇਹ ਸੇਵਾ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿਤੀ ਗਈ

ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਹੱਥ ਵੱਢ ਦਿਤੇ

ਮੇਜਰ ਜਨਰਲ ਕੇ. ਐਸ. ਬਰਾੜ ਜਿਸ ਨੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਝ 'ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ' ਨੇ ਇਕ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਵੜ ਲਿਆ ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਜ਼ਖਮੀ ਫੌਜੀ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚ 'ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ' ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਵੱਢ ਦਿਤੇ। ਪਰ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੱਥਾਂ ਵਛਾ ਲਿਆ ਗਿਆ।

BOMBAY SWEETS

& Restaurants

6556 - 6560 MAIN ST. VANCOUVER

Ph. 321-1414

874-5722

For Largest Variety in Indian Sweets

Delicious Indian food

General Tours and Travel Service

LOW LOW RATES TO : India, Pakistan, Bangladesh & Ceylon on Air India, Pakistan Airlines, Kuwait, Air France, KLM Or Any Airline of your choice.

ASHOK PURI

261 KENNEDY STREET, WINNIPEG, MANITOBA, R3C 1T2

Ph. [204]943-0596

S. & S. INSURANCE

6658 Main St. Vancouver

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਦਫ਼ਤਰ

ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਦੇ ਰੇਟ ਤਾਂ ਹਰ ਥਾਂ ਇਕੋ ਹੀ ਹਨ ... ਪਰ ਫ਼ਰਕ ਏਸਤੀ ਭਰੇ ਮਾਹੌਲ ਦਾ ਹੈ ... ਤੇ ਉਹ ਏਸਤੀ ਭਰੀ ਸੇਵਾ ਤੁਹਾਨੂੰ S & S Insurance ਤੋਂ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਤੇ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ

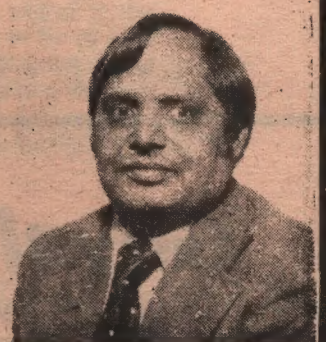
RENEW EARLY INSURANCE

* FINANCING AVAILABLE

* SAFE DRIVING DISCOUNT

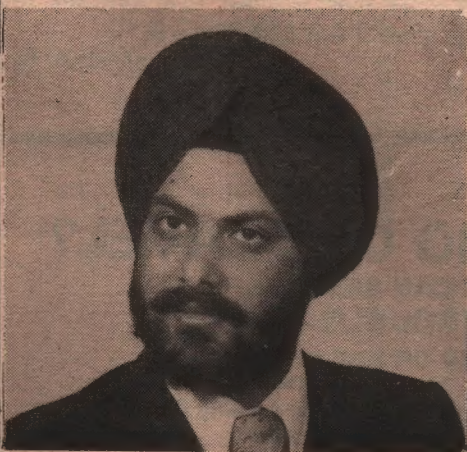
(if eligible)

Ph. 324-5711

ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

324-5711

ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ

THE CANADA DARPAN

P.O. BOX 67344 STN. 'O'
Vancouver, B.C. V5W 3T1

Chief Editor(Hon.) : DARSHAN GILL
Editor : HARBHAJAN SINGH DEOL
PHONE : (604)321-6360

All Officeholders of CANADA DARPAN are honorary associates

'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਨ' ਵਿਚ ਭਾਸ਼ੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਲਈ ਲੇਖਕ ਆਪ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਐਡੀਟਰ ਜਾਂ ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ।

ਸੰਪਾਦਕੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਾਰੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ

6 ਜੂਨ ਦੇ 'ਕਾਲੇ ਦਿਨ' ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਵਾਂ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਆਗੂਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜਨਸਾਧਾਰਨ ਤੱਕ 6 ਜੂਨ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਦੁਖਦਾਇਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਆਏ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇਕ ਕੌਮ ਮੰਨਣ ਵਾਲੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਉਤੇ ਫੌਜੀ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਸਗੋਂ ਅਜੇਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੇ ਹਮਲਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੱਖਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣ ਖਾਤਰ 'ਸਿੱਧ' 'ਬਟਕਾਉਣ' ਤੇ 'ਉਡਾ ਦੇਣ' ਵਰਗੀ ਸਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਬੇਗੁਨਾਹ ਸਾਧਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲੱਗੇ ਪਰ ਆਮ ਸਾਧਾਰਨ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਫੌਜ ਦਾ ਹਮਲਾ ਸਿੱਧਾ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਨ ਦੇ ਤੌਲ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਵਾਪਰਿਆ ਉਹ ਸਭ ਲਈ ਦੁੱਖ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹਨ ਪਰ ਦੋਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮਾਂ ਤੋਂ ਇਕ ਗੱਲ ਨਿਸ਼ਚੇ ਨਾਲ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਨੂੰ ਦੇਣੀ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਅਕਲਮੰਦੀ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬੇਸ਼ਕ ਗਿਲਗਿਤ ਵਿਚ ਲੱਖ ਵਾਰੀ ਇਹ ਕਹੇ ਕਿ 'ਉਸਦਾ ਵੀ ਦਿਲ ਹੈ ਰਿਹਾ ਹੈ' ਪਰ ਅਜੇਹਾ ਕਦਮ ਚੁਕਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਢਾਈ ਸਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਕ ਵੀ ਸਾਰਥਕ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁਕਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵੇਟ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਬੇਸ਼ਕ ਹੁਣ ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ 'ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਲੋਕ' ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਾਬੋਤਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਜੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਬੀਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਂਦੀ ਤਾਂ ਇਹ 'ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਲੋਕ' ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਮਸਲਾ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਰਾਹਤ ਦਿਵਾਉਣ ਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਵਜ਼ਾਰਤ ਵਿਚ ਹੋਰ ਲੱਖ ਖਾਸੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣ ਪਰ ਆਮ ਪੇਂਡੂਕਿਸਾਨੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਫੀ ਚੰਗੇ ਕਦਮ ਚੁਕਣ ਦੀ ਪਹਿਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਏਸੇ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਕਿਸਾਨੀ ਅੱਜ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ ਇਹ ਕਿਸਾਨ ਹੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਗੀੜ੍ਹ ਹੱਡੀ ਹਨ ਅਤੇ ਮੋਰਚੇ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਏਨੀ ਲੰਮੀ ਲੜਾਈ ਲੜ ਸਕਿਆ ਹੈ।

ਬਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਏਸੇ ਕਿਸਾਨੀ ਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਇਹ ਕਿਸਾਨੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ ਪਰ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹਤ ਸਰਮਾਏ ਦੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਪ੍ਰੈਸ ਅਤੇ ਸਰਮਾਏ ਦੇ ਵਰੋਸਾਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਧਾਰਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲੋਂ ਤੱਥ ਕੇ ਆਪ ਹੁਦਰੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਵੱਲ ਇਹ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਤੁਰਦੀ ਹੈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਇਹ ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਆਗੂ ਅਤੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਪ੍ਰੈਸ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਸਰਬ ਸਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਰਦਾਰੀ ਮਲਕ ਭਾਗੋਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਗਈ ਭਾਈ ਲਾਲੋ ਦੀ ਮੰਨੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਕੁਰਾਹੇ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਉਹਲੇ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਏਸੇ ਕਾਰਨ ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਆਗੂ ਹਥਿਆਰ ਤਾਂ ਖਰੀਦ ਕੇ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਾਧਾਰਨ ਲੋਕ ਧਰਮ ਤੋਂ ਅਗਵਾਈ ਲੈ ਕੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦਸਾਂ ਨਹੁੰਆਂ ਦੀ ਕਿਰਤ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ ਸਾਧਾਰਨ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਹੁਣ ਉਹ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਖੇਲ੍ਹਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਦਸਾਂ ਨਹੁੰਆਂ ਦੀ ਕਿਰਤ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੇ ਸਰਬਤ ਦਾ ਭਲਾ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਧਰਮ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਦੇਸ਼ ਹਥਿਆਰਾਂ ਲਈ ਮੰਡੀਆਂ ਲੱਭ ਰਹੇ ਹਨ — ਤੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਆਗੂ ਨਵੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਵੰਡਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਹਨ।

ਇਹ ਫੱਟ ਹਨ ਇਸ਼ਕ ਦੇ
ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਯਾਰੋਂ ਕੀ ਦਵਾ ਹੋਵੇ
ਇਹ ਹੱਥ ਲਾਇਆ ਵੀ ਦੁਖਦੇ ਨੇ
ਮਲਮ ਲਾਇਆ ਵੀ ਦੁਖਦੇ ਨੇ.

- ਸ਼੍ਰੀ. ੨੨੨੨੨

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦੀ ਕਿਉਂ?

ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਗਲਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹੀ ਮਸਲਾ ਹੈ। ਜੇ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਕੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਉਲਝਾਏ ਜਾਂ ਸੁਲਝਾਏ ਜਾਣੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਇਹ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਬ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰੀ ਅਤੇ ਨਾਅਹਿਲ ਸਰਕਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ, ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਇਹ ਸਭ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦੀ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦੀ ਨੇ ਨਾਗਲੈਂਡ, ਮੀਜ਼ੋਰਾਮ, ਮਨੀਪੁਰ, ਬਿਹਾਰ ਅਤੇ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਿਰ ਫੁਕਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ?

ਕੇਵਲ ਆਮ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਰਾਜਸੀ ਆਗੂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਉਨੀ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦੀ ਦੇ ਉਨਾਣ ਬਾਰੇ ਹੋਰਾਨੀ ਹੈ। ਗੁਰਿੰ ਮੰਤਰਾਲਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਖਾਸਕਰ, ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ ਸੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਹਾਲਾਤ ਸਾਧਾਰਨ ਵਰਗੇ ਦਿਸਣ, ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਜਸੀ ਗੁਰੂਪਿੰਟਾਲ ਘਟੀਆ ਸਿਆਸਤ ਖੇਡਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਘਟੀਆ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਹੀ ਬਤੀਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਪ-ਪਚੱਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ ਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੇਵਲ ਨਾਗਲੈਂਡ, ਮੀਜ਼ੋਰਾਤ ਵਰਗੇ ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਪੰਜਾਬ ਵਰਗੇ ਪੱਧਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਇਹ ਮੁਮਕਿਨ ਨਹੀਂ। ਭੂਤ ਵਿਚ ਕਲਕੱਤਾ, ਆਸਾਮ ਅਤੇ ਮਨੀਪੁਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹਣ ਵਾਲੇ ਸਨ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿਚ ਗੁੰਡਾ ਅਨਸਰ ਅਤੇ ਸਮੱਗਲਰ ਤਬਕਾ ਵੀ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਨੌਜਵਾਨ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਜੁਝਣ ਵਾਲੇ ਵੀ ਸਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਜੋਖਮ ਵਿਚ ਪਾ ਰਹੇ ਸਨ - ਇਹ ਕਾਰਨ ਵੀ ਅਣਗੌਲਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਰਾਜਸੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਨ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਦਿਤੇ 'ਐਵਾਰਡ' ਦੀ ਖੋਹ ਉਡਾਏ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਗੱਲ ਗਿਵਾਜ਼ੀ - ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਝਗੜੇ ਵਾਲੇ ਮਸਲੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਰਗੀ ਗੈਰ-ਰਾਜਸੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੱਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ।

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੱਧ-ਪੂਰਬ ਵਿਚ ਪੀ. ਐਲ. ਓ., ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿਚ ਆਈ. ਆਰ. ਏ., ਜਰਮਨੀ ਵਿਚ ਬਾਦਰ ਮੇਨਹੋਫ ਵਰਗੀਆਂ ਰਾਜਸੀ ਤੌਰ ਤੇ ਚੋਣੇਨ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੀ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਲੜ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਜਿਹੜੇ ਲੜ ਮਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸਨ। ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨੂੰਨ ਧਰਮ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਅੰਧ ਤੌਰ ਤੇ ਇਲਾਕਾਬੰਦੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਗੈਰ-ਸਮਾਜੀ ਅਨਸਰ ਵੀ ਜਾ ਰਲਿਆ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੂਸ ਵਿਚ ਯੋਲਿਸ਼ਵਿਕਾਂ ਵਿਚ, ਚੀਨ ਵਿਚ ਮਾਰਵਾਦੀਆਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਵਿਚ ਖੁਮੈਨੀ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਗੈਰ-ਸਮਾਜੀ ਅਨਸਰ ਜਾ ਰਲਿਆ ਸੀ।

ਜੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਅੱਜ ਲੱਭਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਜਨੂੰਨ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਆਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਤੇ ਨਸਲਵਾਦ, ਤੀਜੇ ਤੇ ਕੌਮਵਾਦ। ਬਹੁਤੇ ਥਾਈਂ ਦੇ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਕਾਂਖਿਆਵਾਂ ਵੀ ਮਿਲਗੋਭਾ ਹੋਈਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ, ਅਰਬ ਅਤੇ ਆਇਰਲੈਂਡ ਦੇ ਰੋਮਨ ਕੈਥੋਲਿਕ ਤੇ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟੈਂਟ, ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਆਪੋ ਆਪਣਾ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦੀ ਦੇ ਢੰਗਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਦੇ ਹਨ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਜੇ ਸਹੀ ਤਾਘਮਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜੇ ਅੱਜ ਵਾਪਰਿਆ ਹੋਇਆ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤਰੀਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੋ ਚੁਕੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਅਗਸਤ 1947 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਮਾਜਕ ਢਾਂਚਾ ਬਖੇਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਮ ਵਰਗੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹਿਲਾਟਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਇਹ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਇਸ ਵੱਧ ਟੁਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਸਮਗਲਰ ਅਨਸਰ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਦਾ ਸਤੱਰਵਿਆਂ ਵਿਚ ਮੁਨਾਫਾ 2000 ਕਰੋੜ ਸੀ। ਗੈਰ-ਸਮਾਜੀ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵਪਾਰ ਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮਾਅਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਕਿ ਖੰਡ ਦੀ ਸਮਗਲਿੰਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਸ਼ੀਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ, ਮਸਾਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ। ਇਹ ਬੇਮਤਲਬ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼-ਭਰਤੀ ਦਾ ਅੱਜ ਅਜੇਹੇ ਸਮਗਲਰ ਤਬਕੇ ਵਿਚ ਲੱਭਿਆ ਜਾਵੇ—ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵਪਾਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੈ।

ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਵਲੋਂ ਕਤਲਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 3 ਜਨਵਰੀ, 1975 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਐਲ. ਐਨ. ਮਿਸ਼ਰਾ ਦੀ ਸਮਸਤੀਪੁਰ ਵਿਚ ਮੌਤ ਨਾਲ ਸਚਾਈ ਬਣੀ। 20 ਮਾਰਚ, 1975 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਏ. ਐਨ. ਰੇ ਤੇ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਵਿਚ ਬਰੇਦਾ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕੇਸ ਬਣਿਆ। ਮਈ 26, 1976 ਨੂੰ ਜਪਾਨ ਏਅਰ ਲਾਈਨਜ਼ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚ ਬੰਬ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੋਈ। ਚੌਥੀ ਵਾਰ ਇੰਡੀਅਨ ਏਅਰ ਲਾਈਨਜ਼ ਦਾ ਜਹਾਜ਼ ਸਤੰਬਰ 10, 1976 ਨੂੰ ਜੈਪੁਰ ਦੀ ਥਾਂ ਲਾਹੌਰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ।

1982 ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਥੋਲੇ ਤੋਂ ਉਤਲੇ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਤਾਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਫਸਰ ਈਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਹੁੰਦੇ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬੀਮਾਰੀ ਦੇ ਲੱਛਣ ਨਾ ਪਛਾਣੇ ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵਿਚ ਸਭ ਕੁਝ ਅੱਖਾਂ ਉਹਲੇ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਨੀਮ ਹਕੀਮ ਵਧੇ ਫੁਲੇ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਬੀਮਾਰੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਲੱਭਣ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਟਣ ਦੀ ਥਾਂ ਮਾਮੂਲੀ ਦਵਾ ਦਾਰੂ ਤੇ ਲਾ ਛੱਡਿਆ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ

ਰਾਜ, ਜਿਸਨੂੰ ਜਾਦੂ-ਦਵਾਈ ਸਮਝ ਕੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਸਦਾ ਆਰਜ਼ੀ ਐਸਪੀਰੀਨ ਜਿੰਨਾ ਅਸਰ ਵੀ ਨਾ ਹੋਇਆ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ, ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵੀ ਹਰ ਹਫਤੇ ਖੂਬ ਕੀਤਾ ਤੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁਰਖੀਆਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਹਰ ਹਵਾਈ ਯਾਤਰਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਿਆਨ ਦਿਤੇ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਿੰ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀ ਹਾਲਤ ਹੋਰ ਵੀ ਹਾਸੇਗੀਟੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਅਖੀਰ ਐਸਪੀਰੀਨ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਾ ਸਿੱਧ ਹੋਈ ਕਿਉਂਕਿ ਬੀਮਾਰੀ ਝੁੰਘੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਫੜ ਚੁੱਕੀ ਸੀ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਕਾਂਗਰਸ(ਇੰਦਰਾ) ਦੇ ਕੁਝ ਅਖੌਤੀ 'ਸੇਵਾਦਾਰ' ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਏਸ਼ੀਆਡ, ਗੁੱਟ ਨਿਰਲੇਪ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਤੇ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਭਾਰਤ ਫੇਰੀ ਸਮੇਂ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਠੋਕੇ ਦਿਤੇ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ—ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਹੱਸਲੇ ਦਿਤੇ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਛੁੱਟ ਪੁਆ ਕੇ ਮਸਲਾ, ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਂ ਇੰਝ ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਵੱਲ ਜਾਣ ਹੀ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਬੇਧਿਆਨੀ ਕਾਰਨ ਪੁਲਸ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਨਕਲੀ-ਨਿਪੁਨਤਾ ਵਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਫਸਰਾਂ ਅਧੀਨ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਝੂਠੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਣਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਲਕਾਉਂਦੇ ਰਹੇ।

ਬੇਧਿਆਨੀ ਛੋਟੀ ਹੀ 'ਘਬਰਾਹਟ' ਵਿਚ ਬਦਲ ਗਈ। ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਥਾਂ ਧਮਾਕੇਬੇਜ਼ ਗੱਲਾਂ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਭੱਲ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕਾਹਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਨਕਲੀ ਨਿਪੁਨਤਾ ਵਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਿੰਦੂ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਝੂਠੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ 'ਗੁੰਡੇ' ਗਰਦਾਨੇ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਕਈਆਂ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਾਹ ਵਾਸਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਫਸਰ ਝੁੱਟ ਦਿਤੇ।

ਇਸ ਘਟੀਆ ਸੋਚ ਕਾਰਨ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦੀ ਘਟਣ ਦੀ ਥਾਂ ਵਧੀ। ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗ਼ੁੱਸਾ ਚੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪੁਲਸ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਦਿਲ ਛੱਡ ਗਈ—ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਉਣ ਲੱਗੇ। ਕਈਆਂ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਢੰਗ ਅਪਨਾਉਣ ਦੀ ਨਕਲ ਕੀਤੀ ਜਿਥੇ ਸੈਂਕੜੇ ਨਕਸਲਬਾਜ਼ੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਰ ਕਦੀ ਵੀ ਦੋ ਹਾਲਾਤ ਇਕੋ ਜਹੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਇਹ ਝੁੱਲ ਗਏ ਕਿ ਕਲਕੱਤੇ ਦੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਇਸ ਮਾਰਧਾਤ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਕਤਲਾਂ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲੇ ਹੀ ਕਰਦੀ ਰਹੀ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਬਹੁਤਾ ਦੋਸ਼ ਰਾਜਸੀ ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਹੈ। ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦੀ ਨੇ ਰਾਜਸੀ-ਬ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਤੋਂ ਮਾਲੀ ਮੱਦਦ ਲਈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਤਾਕਤ ਸਮਗਲਰਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸਮਾਜੀ ਅਨਸਰਾਂ ਨੇ ਬੜੇ ਜ਼ੋਰ ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਰਾਜਸੀ ਖਿਚੋਤਾਣ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੁਰਸੀ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਵਿਰੋਧੀ ਪੜੇ ਨੂੰ ਜ਼ੋਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਘਾਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਗੁਰਿੰ ਮੰਤਰੀ ਸੀ। ਗੁਰਿੰ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਸਾਰਾ ਜ਼ੋਰ ਲੁਕ ਛਿਪ ਕੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਲਈ ਹਾਲਾਤ ਗਰਮ ਤੇ ਤੇਜ਼ ਹੀ ਰੱਖੇ ਜਾਣ। ਇਹ ਗੱਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਿੰ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਜੋ ਤਾਕਤਾਂ ਵਰਤੀਆਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੇਠ ਨਾ ਰਹੀਆਂ।

ਦੂਜੇ ਅਹਿਮ ਪਹਿਲੂ ਰਾਜਸੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕੁਰੱਪਣ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਕੁਰੱਪਣ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਚੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੇ ਤਾਈਨਾਤ ਕੁਰੱਪਣ ਅਫਸਰਾਂ ਵਲੋਂ ਛੋਟੇ ਅਫਸਰਾਂ ਵਿਚ ਹੱਸਲਾ ਤੇ ਵਫਾਦਾਰੀ ਪੈਦਾ ਨਾ ਕਰ ਸਕਣਾ। ਜਦ ਵੱਡੇ ਅਫਸਰ ਗਿਰਵਤਖੋਰ ਅਤੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ੀ ਹਨ ਤਾਂ ਇਕ ਸਿਪਾਹੀ ਕਿਉਂ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਪਾਵੇ? 1975 ਦੇ ਅੱਧ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ. ਐਨ. ਮਾਥਰ ਇੰਨਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਪੁਲਿਸ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਸੀ. ਆਈ. ਡੀ. ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬਣਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਛੋਟੀ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਅਫਸਰ ਉਚੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੇ ਲਾਏ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਸ਼ੱਕੀ ਸੀ। 1977 ਵਿਚ ਜਨਤਾ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ ਜੇ. ਐਸ. ਬਾਵਾ ਨੂੰ ਨੀਯਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਈਮਾਨਦਾਰ ਅਫਸਰ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਹੁਣ ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਆਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੇ. ਐਸ. ਬਾਵਾ ਦੀ ਛੱਟੀ ਕਰ ਦਿਤੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਅਕਾਲੀਆਂ ਸਮੇਂ ਪੁਲਸ ਦਾ ਢਾਂਚਾ ਕੁਝ ਈਮਾਨਦਾਰ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਫਿਰਕੂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਨ ਦਾ ਸੂਚਕ ਜ਼ਰੂਰ ਸੀ।

ਅਕਾਲੀਆਂ ਸਮੇਂ 80% ਸਿੱਖ ਪੁਲਸ ਨੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਪੁਲਸ ਅਫਸਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ-ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿਤਾ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਵਜ਼ਾਰਤ ਨੇ ਮਸਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਾਟਾ ਵਾਪਾ ਕਰਕੇ ਟਿਕਾਇਆ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਪੁਲਸ ਦੇ ਆਮ ਸਿਪਾਹੀ ਦਾ ਅਫਸਰਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ। ਸਿਪਾਹੀ, ਏ. ਐਸ. ਆਈ, ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਡੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਭਰਤੀਆਂ ਵੀ ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਆਪਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਾੜੀ ਮੋਟੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਬੇਲਬਾਲਾ ਕੁਝ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਪਰ ਗੁਰਿੰ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਸਭੇ ਕੁਝ ਸਾਬੋਤਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਜਤਨ ਕੀਤਾ।

ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 'ਦਿੱਲੀ' ਦਾ ਮੰਤਵ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦੀ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਗੋਂ 1985 ਵਿਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤਣਾ ਸੀ। ਏਸੇ ਕਾਰਨ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਵੱਖ ਵੱਖ ਢੰਗ ਅਪਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਜਦ ਉਤਲੀਆਂ ਸਫ਼ਾਂ ਵਿਚ ਘਬਰਾਹਟ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਸਫ਼ਾਂ ਵਿਚ ਘਬਰਾਹਟ ਆਉਣੀ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਦਲਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਫਸਰ ਵੀ ਹਵਾ ਦੇ ਰੁੱਖ ਨਾਲ ਚਲਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਇਜ਼ਤ ਮਾਣ ਵਾਲਾ ਅਫਸਰ ਅਜਿਹੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਏਸੇ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਦੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਘਬਰਾਹਟ ਦੀਆਂ ਹੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਸਨ।

(ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਅੰਕ ਵਿਚ)

Goyal Travels Inc.

4152 Fraser Street, Vancouver, B.C., Canada V5V 4E8

Toll Free Numbers

In B.C. 1-800-863-9079

In Alberta 1-800-863-9079

From 4 pm to 7 p.m.

PH: (604) 872-7658

Cheapest Fares to:

FIJI—INDIA—PAKISTAN—COLOMBO—NEPAL

THINKING OF TRAVEL?

WE CAN SAVE YOU

TIME—TROUBLE—MONEY

ASSOCIATED OFFICES IN INDIA:

- 2 Asia House, K.G. Marg, New Delhi—110001 Phone 389217
- Opposite Nehru Gardens, G.T. Road, Jullundur City Phone 77526
- Court Road, Moga, Distt. Faridkot Phone 2798
- Court Road, Jagraon, Distt. Ludhiana Phone 252

ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ 'ਲਾਈਵ' ਸ਼ੋਅ ਨਾਜ਼ੀਆ ਅਤੇ ਜੁਹੇਬ ਹਸਨ

ਇਸ ਸਦੀ ਦਾ ਬੇਹਤਰੀਨ ਸ਼ੋਅ ਸਾਰੇ ਨਵੇਂ ਸਟਾਰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ

ਨਾਜ਼ੀਆ ਹਸਨ ਅਤੇ ਜੁਹੇਬ ਹਸਨ

ਸੁਪਰ ਸਟਾਰ
ਰਾਜ ਬੱਬਰ
ਚੋਟੀ ਦੀ ਕਲਾਕਾਰ
ਸਮੀਤਾ ਪਾਟਿਲ
ਪੌਪ ਕੁਈਨ
ਨਾਜ਼ੀਆ ਹਸਨ

ਪੌਪ ਕਿੰਗ
ਜੁਹੇਬ ਹਸਨ

'ਸੌਤਨ' ਵਰਗੀਆਂ ਮਸ਼ਹੂਰ
ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਦੀ ਮਿਊਜ਼ਿਕ
ਡਾਇਰੈਕਟਰ
ਊਸ਼ਾ ਖੰਨਾ ਤੇ
ਆਰਕੈਸਟਰਾ

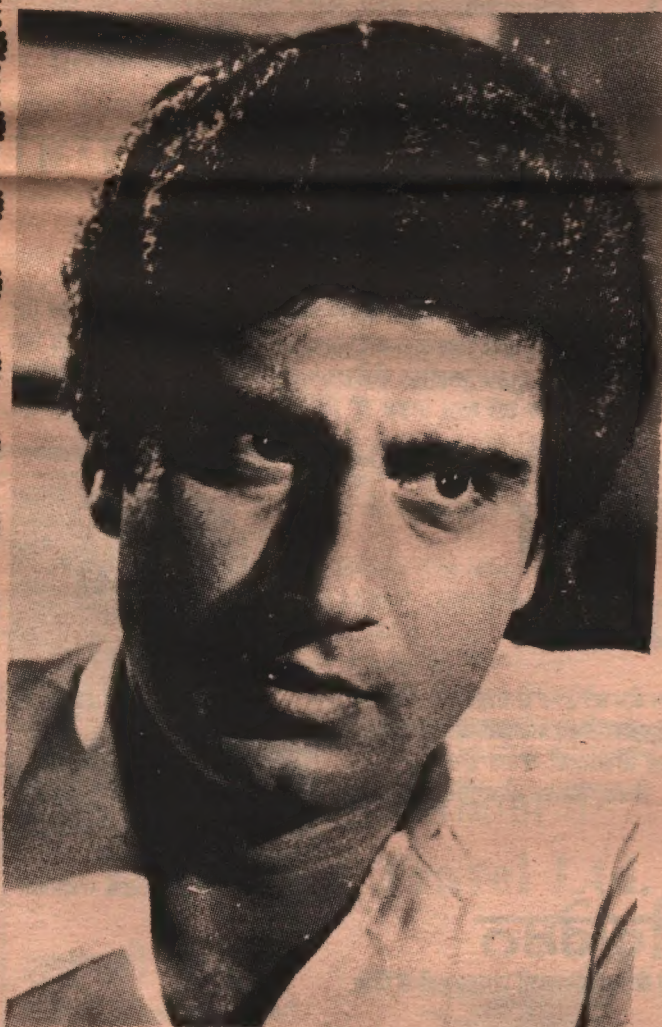
ਹੋਰ ਵੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਫ਼ਿਲਮ ਗੀਤਕਾਰ ਹਸਾ ਹਸਾ
ਢਿੱਡੀ ਪੀੜਾਂ ਪਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਲਾਕਾਰ ਭਾਰਤੀ,
ਬ੍ਰਿਟਾਨਵੀ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤਕਾਰ

ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਸ਼ੋਅ 30 ਸਤੰਬਰ,
1984 ਨੂੰ ਹੋਵੇਗਾ

ਕੈਲਗਰੀ ਵਿਚ — 5 ਅਕਤੂਬਰ, 1984
ਐਡਮਿਟਨ ਵਿਚ — 6 ਅਕਤੂਬਰ, 1984
ਵਿੰਨੀਪੈਗ ਵਿਚ — 7 ਅਕਤੂਬਰ, 1984

ਸਮੀਤਾ ਪਾਟਿਲ

ਰਾਜ ਬੱਬਰ

Show Available For Fiji

Contact :

Gemline Enterprises
Ph. 525-9019

Worldwide Promoter:
RAPHAEL ANTHONY
C/o India Impact
P.O.BOX 6161
GLENDALE, Ca. 91205
Tel:(213)466-7126

Watch for tickets Sales
Gemline Enterprises
441, Columbia St.
New Westminster, B.C.

(ਨੋਟ : ਸਮੀਤਾ ਪਾਟਿਲ ਅਤੇ ਰਾਜ ਬੱਬਰ
ਕੇਵਲ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਾਲੇ ਸ਼ੋਅ ਵਿਚ ਆ ਰਹੇ ਹਨ)

Sikhs are not Hindus

Kesar Singh (Gyani)

Once somebody called Jawahar Lal Nehru 'A Brahman' and he roared back "What do you mean? If I was born in a Brahman family that does not make me a Brahman. I am not a Brahman. I don't believe in Brahmanism."

The founder of SIKHISM, GURU NANAK was born in a Hindu family but he did not believe in Hindu way of life. He condemned the superstitious ways of Hinduism.

When he was asked about his name and religion, he replied, "My name is NANAK and LOVE is the Religion I follow."

Ceremony of The Sacred Thread

Among the Hindus the ceremony of the sacred thread is considered momentous event in the life of a person. Thus, when Guru Nanak was 12 years old, an auspicious day was chosen for this ceremony. All the neighbours, friends, and kinsmen were invited on the occasion.

When all had gathered and the ceremonial prayers were over, the family high priest, who was summoned to conduct the ceremony, advanced his hand to put the thread around Nanak's neck. Seeing this, the Guru respectfully said, "May I know, Holy Sir, what this thread is for and why need I wear it?"

The Priest replied, "My son, it is the sacred thread. It delivers its wearer from the bondage of life and death."

Nanak said, "But, Sir, it would soon get soiled, wear away and snap. What good a thread, so frail, can do to a man?"

The priest had no answer to this query. Nanak, then continued, "I tell you, it is the virtuous deeds that deliver the soul and not this cotton thread."

Not only the high priest but also the gathered throng was convinced about the truth of the Guru Nanak's observation.

Throwing Water Towards The Rising Sun

Visiting places the Guru reached Hardwar. It is situated on the banks of the Ganges, the river most sacred to the Hindus.

On account of a fair, people had gathered there in large numbers. They were bathing in the sacred river and throwing water towards the rising sun. They believed that the water so thrown reached the souls of the dead.

The Guru knew that the people were mentally lazy to think for themselves and were reluctant to forgo the beaten track. The Guru wanted to teach them that right action inspired by the right thought alone could lead to truth.

So, tucking up his sleeves, he went knee-deep into the river and began to throw water towards the West instead. This strange sight piqued the curiosity of his fellow pilgrims. They said, "We all throw water to the rising sun which is to the East. But wherefore are you throwing water to the West?"

The Guru replied, "To my fields in the Panjab, which is to the West."

The people laughed and said, "What a simpleton you are. How can that water reach your fields hundreds of miles away?" This was exactly the reply the Guru was awaiting. He retorted, "Then tell me, friends, how you can expect this water to reach the Sun which is millions of miles away?"

They had never thought of this before. They hung their heads in shame for doing an act which really had no meaning.

Evening Prayer

Visiting places the Guru reached Puri-An important place of Hindu pilgrimage and famous for its temple of Jagannath.

Guru Nanak and Mardana (Muslim musician companion) went to the temple well in time for the evening prayer. After sunset, songs are sung there in praise of Jagannath, the Lord of Universe. The priest stands before the image of the Lord, a salver in hand, with lamps in it and a censer, which he revolves around the image in unison with the chanting of songs.

The Guru stood aside and watched this ceremony called 'Arti' or 'Adulation of the Lord.' When the ceremony was over, the priests asked the Guru as to why he had stood aloof and not joined them in the 'Arti'. The Guru replied, "How could I Join you in your 'Arti' when a more wonderful and livelier one is going on around at all hours of the day."

The priest said, "Where is that 'Arti' going on? We fail to see it anywhere here."

The Guru sang in reply, thus, "The blue sky overhead is the salver; the sun and the moon, the lamps; stars, the string of pearls; the fragrance from the Maliager hills, the censer; and the whole nature night and day sings 'Arti' to the Lord."

All heard the Guru in rapt silence. Then they bowed before the Guru who, then said, "Abandon the soulless rituals and with your eyes open and a heart full of feeling look at the exuberant life that throbs around. And, behold, the Lord is there before you."

Guru Nanak Totally Rejects Yoga Darshana

When Guru Nanak visited the Himalaya Retreat of ancient Yogis and had discussion with them, their leaders suggested that he should accept Yoga Darshana as a life philosophy.

Rejecting this Yoga system in which God is ignored, and emphasis is only to increase concentration and apparently control the mind and reach Samadhi, Guru Nanak says:

"My own philosophic system (Darshana) Is continuous meditation on the Word of God. My symbols of penance And robes of poverty and renunciation. Are to discard attachment and pride. And see God in all human beings. (And not in one's own Self as Yogis do) Only the Lord can make me free, God is the Truth,

And Truth is His Name, Says Nanak. Let everyone test and experience this."

Hindu Woman is not an equal partner

Hindu religion does not consider a woman as an equal partner. The following was Guru Nanak's remonstrance to a man who reviled the female sex:—

"In a vessel (woman) man is conceived, from a vessel he is born, with a vessel he is betrothed and married.

With a vessel he contracteth friendship; with a vessel he goeth through the world.

When one vessel dieth, another is sought for; to a vessel he is bound.

Why call her bad whom are born kings?

From a vessel a vessel is born; none may exist without a vessel.

Nanak, only the one True God is independent of a vessel.

The mouth which ever praiseth Him is fortunate and beautiful.

Nanak, that face shall be bright in the court of the True one."

Caste System in Hinduism

Hindu society is divided into four different parts. Sikhism does not recognize this system. Everyone is considered equal—male or a female, a king or a labourer. Caste is vain and contributes not to goodness or holiness:—

"Castes are folly, names are folly; All creatures have one shelter, that of God, If a man call himself good, The Truth shall be known, O Nanak, when his account is accepted."

Numerous examples can be given to prove that Guru Nanak did not believe in Hindu ritual and philosophy as well. Sikh philosophy is different. Hinduism has hundreds of gods and goddesses. Sikhs believe in only one God—Almighty as Christians do.

ਚੋਥਾ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮੇਲਨ ਰੱਦ

ਪਟਿਆਲਾ — ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਮਿਲਵਾਕੀ ਵਿਖੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਚੋਥੀ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਯੂਰਪ ਅਮਰੀਕਾ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਏਸ਼ੀਆ ਤੋਂ ਕੋਈ 500 ਡੈਲੀਗੇਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੇ ਸਨ। ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਕੋਈ 100 ਡੈਲੀਗੇਟ ਸੱਦੇ ਗਏ ਸਨ।

ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ ਦੇ ਆਮ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ:—
 ● ਘਰ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖ਼ੀਦਣ, ਵੇਚਣ ਲਈ ਜਾਂ ਮੋਰਗੇਜ਼ ਲੈਣ, ਦੇਣ ਜਾਂ ਕੈਂਸਲ ਕਰਨੀ
 ਆਦਿ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰੀ ਕਰਵਾਉਣੀ
 ● ਵਸੀਅਤ, ਮੁਖਤਿਆਰਨਾਮੇ, ਐਵੀਡੇਂਸ, ਡੈਕਲਾਰੇਸ਼ਨ, ਐਗਰੀਮੈਂਟ, ਬਾਹਰੋਂ
 ਆਏ ਗਿਣਤਦਾਰਾਂ ਲਈ "ਗਾਹਦਾਰੀ"
 ● ਪਾਸਪੋਰਟ ਨਾਂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ

ਅਤੇ ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ

ਦੇ ਆਮ ਮਸਲੇ ਤੇ ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕੇਸ ਲੜਨ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਯੋਗ ਸਹਾਇਤਾ

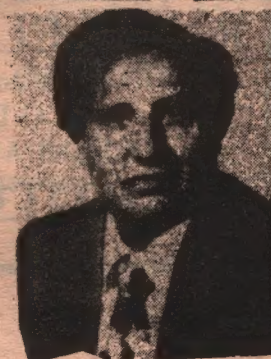
7-4857 Kingsway (Opp. Sears)
 Burnaby, B.C. V5H 2C8

ਸਮਾਂ: ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 5 ਵਜੇ ਤੱਕ
 (ਦਫਤਰ ਬੁੱਧਵਾਰ ਖੁਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ)

ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ B.A.L.L.B. (Pb.U.)
 (ਸਾਬਕਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈਕੋਰਟ)

PHONE—
 —Off. 433-8366
 Res. 324-4160

1984 ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਕੈਡਲਿਕ ਖਰੀਦੋ
 ਨਵੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਸਟੇਸ਼ਨ ਵੇਗਨਾਂ, ਟਰੱਕ, ਵੇਨਾਂ ਅਤੇ 4x4 ਜ਼ਿਮੀ ਲੈਣ ਲਈ ਰੁਹਾਣੇ ਜਾਣੇ ਪਹਿਚਾਣੇ ਸੇਲਸਮੈਨ ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫ਼ੋਨ ਕਰੋ

PARLAD GILL

JIM PATTISON

Pontiac Buick
 GMC TRUCKS

JIM PATTISON

ON MAIN

SERVICE AFTER
 SALE

BUS. 879-4233 3434 MAIN ST. VANCOUVER, B.C. RES. 435-1834

ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਸਬੰਧੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਨੋਟਿਸ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਨੇਤਾ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਬਾਰੇ ਦਾਇਰ ਹੋਥੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਸੰਤ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਇਸ ਸਮੇਂ ਖਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੌਮੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜੇਧਪੁਰ ਸੈਂਟਰਲ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਹਨ। ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ 19 ਜੂਨ ਤੱਕ ਦਿਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਜੇਠ ਮਲਾਨੀ ਵਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਰਿਟ "ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸਤ ਦੀ ਤਰਫ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।"

ਵੇਕਸ਼ਨ ਜੱਜ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ. ਵੇਂਕਟਰਾਮਈਆ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਕ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇਠ ਮਲਾਨੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਬਹੁ ਪਤਾ ਦਿਓ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਿ੍ਹਜ਼ਤਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕੇ।

ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਦਾ ਰਲਵਾਂ ਮਿਲਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ

ਪਟਿਆਲਾ — ਸ:ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਕਾਂਗਰਸ (ਏ) ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਮੈਂਬਰੀ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਕਾਂਗਰਸ (ਏ) ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਤਿੱਖਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਭਰਵਾਂ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ:ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹਰਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਫੌਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਰੁਧ ਅਸਤੀਫਾ ਦਿਤਾ ਹੈ।

ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਪਾਲ ਕਪੂਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸ: ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਹੋਏ ਸਨ।

ਜ਼ਿਲਾ ਕਾਂਗਰਸ (ਏ) ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੇਠ ਰਾਮ ਪ੍ਰਸਾਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ: ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੌਮੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਅਕਾਲੀ ਵਿਧਾਇਕ ਸ:ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਪਾਂਧੀ ਤੇ ਜ਼ਿਲਾ ਅਕਾਲੀ ਜੱਥਾ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ:ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਭਰਵਾਂ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਦਲੇਰਾਨਾ ਕਦਮ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ (ਏ) ਸਿੱਖ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤਰੱਕੀ ਅਸਤੀਫੇ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਅਫਸਰਾਂ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਮੰਗੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਅਫਸਰਾਂ ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅੰਦਰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਮੁੜ ਉਸਾਰੀ ਲਈ "ਕਾਰ ਸੇਵਾ" ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਿਤੀਆਂ ਹਨ। ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ 12, ਖੁਰਾਕੇ ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੇ 10 ਅਫਸਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਦੇ ਆਈ. ਏ. ਐਸ. ਅਫਸਰਾਂ ਪੀ. ਐਸ. ਸੰਘੜਾ, ਹਾਊਸਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਜੀ. ਐਸ. ਸੇਖੋਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ "ਕਾਰ ਸੇਵਾ" ਹਿੱਤ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਮੰਗੀ।

ਸਮੂਹਿਕ ਛੁੱਟੀ

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਸਿੱਖ ਬੈਂਕ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀਆਂ ਹਾਲੀਆ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬੇਗੁਨਾਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਵਿਰੁਧ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਦਿਨ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਕਰਨਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਸਿੱਖ ਬੈਂਕ ਆਫੀਸਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਿੱਖ ਬੈਂਕ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਯੂਨੀਅਨ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਪਰੈਸ ਨੋਟਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹੀ ਗਈ ਹੈ।

ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤ ਤੇ ਵੱਖਵਾਦ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਅਸਰ ਨੂੰ ਰੋਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ — ਸੁਰਜੀਤ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸੁਰਜੀਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚੋਂ ਆਧੁਨਿਕ ਹਥਿਆਰ ਮਿਲਣ ਪਿਛੋਂ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਰੰਗਾਂ ਅਤੇ ਬੰਕਰ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦਾ ਸਿਰ ਸ਼ਰਮ ਨਾਲ ਝੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਖਬਾਰ "ਪੀਪਲਜ਼ ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ" ਦੇ 17 ਜੂਨ ਦੇ ਅੰਕ ਵਿਚ ਪੇਲਿਟ ਬਿਊਰੋ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੇ 'ਅਸਲਾਖਾਨੇ' ਵਿਚ ਬਦਲ ਦਿਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਖੁਲੇ ਆਮ ਬੇਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਤਿਵਾਦੀ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਫੌਜ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਉਡਾ ਦੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਜਜ਼ਬਿਆਂ ਨੂੰ ਉਕਸਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਝੰਡੇ ਹੇਠ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਸਕਣ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ "ਬਦਕਿਸਮਤੀ" ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗ ਰਿਹਾ ਕਿ ਅਤਿਵਾਦੀ ਕਿਵੇਂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਪਵਿਤਰਤਾ ਭੰਗ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਅੰਦਰ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਸਿਰ ਸ਼ਰਮ ਨਾਲ ਝੁਕ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅਤਿਵਾਦੀ ਕਹਿਣਾ ਵੀ ਅਨਿਆਂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਫੌਜ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਖਿਆਲ ਨਾਲ ਹੀ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਭੜਕ ਉਠਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਫਿਰਕੂ ਲੀਹਾਂ 'ਤੇ ਸਫ਼ਰੀ ਤਿੱਖੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਹਿਰ ਭਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹੋ ਗੱਲ ਅਤਿਵਾਦੀ ਅਤੇ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਅਧਾਰ ਹੋਰ ਫੈਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਅਲੱਗ ਬਲੱਗ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਅਜੇਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਸਕੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਭਾਈ ਚਾਰੇ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਾਂ ਸਲਾਹਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਫੌਜ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜੇ ਕਰ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਮਸਲੇ ਦੇ ਹੱਲ ਬਾਰੇ ਦਿੱਤੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਵਲਲ ਸਰਕਾਰ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੀ ਤਾਂ ਇਸ ਦੁਖਦਾਇਕ ਕਾਂਡ ਨੂੰ ਟਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜੇ ਕਰ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਇਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਹੋਰਨਾਂ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਕੀ ਬਣੇਗਾ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਰਮ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪੁੱਜੇਗਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਮੇਂ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਪਛਾਨਣ ਅਤੇ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਤੇ ਵੱਖਵਾਦ ਦੇ ਵਧ ਰਹੇ ਅਸਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ।

ਇੰਦਰਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਝਾਈ ਰੱਖਿਆ— ਡਿਸਾਈ

ਸਲੇਮ — ਸਾਬਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਨੇਤਾ ਮੁਰਾਰ ਜੀ ਡਿਸਾਈ ਨੇ ਇਥੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਜਾਣ ਬੁਝ ਕੇ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਉਲਝਾਈ ਰੱਖਣ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਮੌਜੂਦਾ ਗਤਬਤ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਹ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਇਕਾਈ ਦੀ ਦੋ ਰੋਜ਼ਾ ਸੁਝਾਈ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮਾਰੋਹ 'ਚ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ।

ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚਲੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਬੱਚਾ ਜਨਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਪੀੜਾਂ ਤੁਲਨਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੀ ਡਿਸਾਈ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਪਾਰਟੀ ਕੁਝ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਈ ਹੋਵੇ ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਡਾ: ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ ਸਵਾਮੀ ਦਾ ਨਾਂ ਲਏ ਬਗੈਰ ਸ਼੍ਰੀ ਡਿਸਾਈ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾ ਮਿਲੇ।

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਕਰ-ਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨਾਮਾਤਰ

ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਵਿਰੁਧ ਕਾਰਵਾਈ — 3038 ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਲਾਂ ਵਲੋਂ 3 ਜੂਨ ਤੋਂ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਵਿਰੁਧ ਕੀਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਹੁਣ ਤਕ 3038 ਬੰਦੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਇਕ ਸਰਕਾਰੀ ਤਰਜਮਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ 3038 ਬੰਦਿਆਂ ਵਿਚੋਂ 1770 ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਰਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਬੰਦਿਆਂ ਵਿਚ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ: ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਬੰਦੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਬਠਿੰਡਾ ਦਾ ਨੰਬਰ ਹੈ ਜਿਥੇ 366 ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿੱਚ 201 ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ 190 ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ 150 ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ 'ਚ 106, ਜਲੰਧਰ 85, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੇ ਰੋਪੜ 65 ਕਪੂਰਥਲਾ 36 ਅਤੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 'ਚ 9 ਬੰਦੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਪਤਾ ਲਗਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਕਰੀਨਿੰਗ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਤਰਜਮਾਨ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਰੋਵਰ ਵਿਚੋਂ ਗੋਤਾਖੋਰਾਂ ਨੇ ਕਈ ਹਥਿਆਰ, ਹੀਰੋ ਜਵਾਹਾਰਾਤ, ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ, ਇਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਟਰਾਂਸਮੀਟਰ ਅਤੇ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ ਕਢਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 3 ਲਾਈਟ ਮਸ਼ੀਨ ਗੰਨਾਂ, 18 ਸੈਲਫ ਲੈਡਿੰਗ ਹਾਈਡਰਾ, 66 ਹਾਈਡਰਾ, 303 ਦੀਆਂ, ਪਸਤੌਲ ਤੇ ਗੋਦਾਲਵਰ 25, ਇਕ ਗੰਨ 12 ਬੋਰ ਦੀ, ਹੀਰਿਆਂ ਦਾ ਇਕ ਸੰਦੂਕ ਅਤੇ 15 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਫੜੇ ਗਏ ਹਨ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ - ਅਜਨਾਲਾ ਸੜਕ ਤੇ ਡੇਰਾ ਖੁਰਦ ਵਿਖੇ 4 ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦ ਫੜੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਦੋ ਸੈਲਫ ਲੈਡਿੰਗ ਹਾਈਡਰਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ।

2 ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦ ਸੰਗਰੂਰ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਫੜੇ ਗਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ 1 ਦੌਨਾਲੀ, 17 ਕਾਰਤੂਸ ਤੇ ਇਕ ਪਸਤੌਲ ਫੜਿਆ ਹੈ। ਸੰਗਰੂਰ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਇਕ ਹੋਰ ਥਾਂ ਤੋਂ 2 ਪਸਤੌਲ ਅਤੇ ਇਕ ਗੋਦਾਲਵਰ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

33 ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਰੱਦ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਹੋਈ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਇਥੇ 7 ਜੂਨ ਨੂੰ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 33 ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਸਕ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਜੱਜ ਸ਼੍ਰੀ ਮਹੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਨੇ ਜ਼ਮਾਨਤਾ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਸੁਣਨ ਪਿਛੋਂ ਉਹ ਇਹ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ 19 ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨੀਆਂ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ. ਕੇ. ਕੌਸ਼ਿਕ ਨੇ 14 ਹੋਰਨਾਂ ਸਿੱਖ ਯੁਵਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿਤੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਨਾਲ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਤਣਾਅ ਹੋਰ ਵਧ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿਤੀਆਂ।

ਅਲਾਹਾਬਾਦ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਵਲੋਂ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ

ਅਲਾਹਾਬਾਦ — ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅੰਦਰ ਫੌਜ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਵਿਰੁਧ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਅਲਾਹਾਬਾਦ ਸਿਟੀ ਕਾਂਗਰਸ(ਏ) ਦੇ ਸਿੱਖ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਐਲਾਨ ਇਥੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਕਾਲੇ ਥਿਲੇ ਲਗਾਏ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਅਦਾਰੇ ਬੰਦ ਰੱਖੇ।

ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਤੋਂ ਫੌਜ ਹਟਾਈ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇ। ਮਤੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੀ ਮੁੜ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਰਾਹੀਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇ।

VIDEO MART

3369 'A' KINGSWAY (near Joyce) VANCOUVER, 438-3355.

ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ, ਗੁਜਰਾਤੀ ਮੂਵੀਆਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਵੀਡੀਓ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਤੇ ਟੀ. ਵੀ. ਵੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।

FAST SERVICE GUARANTEED

MAIL ORDERS ACCEPTED

ਵਧੀਆ ਪਿੱਟਾਂ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਿੰਗਜ਼ਵੇ ਤੇ ਵੀਡੀਓ ਮਾਰਟ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ

NARINDER JASWAL

JOGA S. MANN

GUARANTEED
CLEAR PRINTS

GUARANTEED
PRINTS

AMBIKA

5125 Victoria

PHONE: 3

Grand Ann

Sale Start 28th June

Or While Q

Sugar ਖੰਡ	Farine Atta ਆਟਾ	Flour Section	
5.97 10 kg.	7.99 2x10 kg.	Golden Temple ਗੋਲਡਨ ਟੈਂਪਲ ਆਟਾ	
4.89 10 kg.			
Almond ਬਦਾਮ	Pea Flour (Besan) ਬੇਸਣ	Bhatora Flour ਭਠੂਰਿਆਂ ਦਾ ਆਟਾ	
6.99 3 lb.	.99¢ 2 kg.	4.99 2 kg.	
Long Grain Rice ਲੌਂਗ ਗਰੇਨ ਚਾਵਲ	Grind Your Own Masala		
10.95 20 kg.	Dhania ਧਨੀਆ	Jeera Whole ਜੀਰਾ ਸਾਬਤ	
	.99¢ lb.	.99¢ lb.	
Basmati Rice ਬਾਸਮਤੀ ਚਾਵਲ	Haldi ਹਲਦੀ	Mirch Powder ਮਿਰਚਾਂ ਪੀਸੀਆਂ	
.59¢ lb.	.99¢ lb.	.99¢ lb.	
Apple Juice ਐਪਲ ਜੂਸ	Recorded VHS Movie		
.99¢ litter	6.99 each		

FOODS

Drive, Vancouver

7—0295

Anniversary Sale

to 10th July 1984

quantities Last

Red Lentils ਲਾਲ ਮਸਰ 29¢ lb	<u>Daals Section</u> Peas ਪੀਜ਼ 19¢ lb	Moong ਮੂੰਗੀ 49¢ lb
Green Lintils ਹਰੇ ਮਸਰ 29¢ lb	India Masar ਮਸਰ 19¢ lb	Chick Peas ਕਾਬਲੀ ਛੋਲੇ 39¢ lb
Panchranga Achar ਪਚਰੰਗਾ ਆਚਾਰ 1.49 big tin	<u>Cans Section</u> Shona Saag ਸ਼ੋਹਣਾ ਸਾਗ 2 can for .99¢	Unico Chick Peas ਜਨੀਕੋ ਕਾਬਲੀ ਛੋਲੇ .99¢ 29 oz.
Corned Mutton ਕੌਰਨਡ ਮਟਨ 1.69	Nobob Tea ਨਵਾਬ ਚਾਹਪੱਤੀ 3.89 120 bag.	Rooh Afza ਰੂਹ ਅਫਜ਼ਾ 3.99 bottle
leo Recorded Casset Tape 1.99 each		Coconut Milk ਕੋਕੋਨਟ ਦੁੱਧ 1.49 28 oz.

ਵਿਅੰਗ ਵੈਸੇ ਬੰਦ ਕਾਮਯਾਬ ਸੀ

ਕੇ. ਐਲ. ਗਰਗ

ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਬੰਦ ਬੜਾ ਹੀ ਕਾਮਯਾਬ ਸੀ.....

ਪਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੁਕੜੀਆਂ ਬਾਦਸ਼ਾਹਤਾਂ ਦੇ ਦਿੰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਬੁੱਢੀਆਂ ਤੇ ਕੁੱਝ ਹੋਈਆਂ ਕੁਕੜੀਆਂ ਨੇ ਹੀ ਬੰਦ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ। ਕੁਝ ਕਲਗੀ ਵਾਲੇ ਕੁਕੜ ਵੀ ਇਸ ਸਹਿਯੋਗ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਂਡੇ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁਕੜੀਆਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਪੱਖੀ ਹੋਣ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾ ਕੇ ਕੁਝ ਗਿਣਵੇਂ ਮਿਥਵੇਂ ਨਾਹਰੇ ਵੀ ਮਾਰੇ। ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਸੋਲ ਬਾਈਕਾਟ (ਹੁਕਮ ਪਾਣੀ ਬੰਦ ਕਰਨਾ) ਦਾ ਵੀ ਡਰਾਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਆਂਡੇ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁਕੜੀਆਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋ ਕੇ ਆਂਡੇ ਦਿੰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੱਤ ਸੀ।

“ਹੁਕਮ ਪਾਣੀ ਅਸੀਂ ਉਂਜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪੀਂਦੀਆਂ ਇਸ ਲਈ ਹੁਕਮ ਪਾਣੀ ਬੰਦ ਵੀ ਹੋ ਜਾਏ ਤਾਂ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਹੜਤਾਲ ਵਾਂਗ ਸਾਡੀ ਸਿਹਤ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈਣ ਲੱਗਾ। ਜੇ ਜੰਮਣ, ਮਰਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ, ਵਿਆਹਾਂ ਅਤੇ ਵਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਝੂਠੇ ਅਤੇ ਮੱਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਫੇਰ ਆਂਡੇ ਦੇਣ ਵਰਗੇ ਕੁਦਰਤੀ ਜਜ਼ਬੇ 'ਤੇ ਹੀ ਬੰਦ ਕਿਉਂ?”

ਵੈਸੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦੀ ਮੁਰਗੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬੰਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਮਯਾਬ ਰਿਹਾ।

ਕੁਝ ਇਨਕਲਾਬੀ ਬੰਦੇ ਵੀ ਉਸ ਦਿਨ ਜਨਮ ਲੈਣੇ ਬਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਆਏ ਘਰ ਦਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਬੰਦ ਰੁਮਾਰ, ਬੰਦ ਸਿੰਘ, ਬੰਦ ਮਸੀਹ, ਬੰਦ ਮੁਹੰਮਦ ਜਾਂ ਬੰਦ ਰਾਣੀ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦੇਰਾ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਅਜ ਬੰਦ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਤਾਰਪੀਡੋ ਨਾ ਕਰਨ। ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਤਸ਼ਰੀਫ਼ ਲੈ ਆਉਣ ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਰਾਬਲਮ ਦੱਸ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਖੇ ਅਸੀਂ ਅਜ ਦੇ ਕੋਟੇ ਦਾ ਮਾਲ ਆਂ। ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਕੋਟੇ ਦੀ ਹੋਰ ਕਿਸ਼ਤ ਪਿਛੇ ਪਿਛੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕੁਕੜ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਲਾਈਨ 'ਚ ਕੁਕਾਵਟ ਪੈ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ ਫੇਰ ਟੀ. ਵੀ. ਵਾਲਿਆਂ ਵਾਂਗ ਦੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਬਾਰ ਬਾਰ ਕਹਿਣਾ ਪਵੇਗਾ, “ਕੁਕਾਵਟ ਲਈ ਖੇਦ ਹੈ”। ਨਾਲੇ ਸਾਡੇ ਕੱਲ ਨਰਕ-ਕੋਟ ਦੇ ਆਰਡਰ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਮੀਲ ਹੋਣੀ ਹੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕੁਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਡਰਾਵਿਆਂ ਅਤੇ ਧਮਕੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਬੇਵਕੂਫ਼ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬੰਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਮਯਾਬ ਸੀ।

ਦੇ ਬੰਦਧਾਰੀ ਸੁੰਨਮਸੁੰਨੀ ਮਾਰਕੀਟ 'ਚ ਪੜ੍ਹੇ ਤੇ ਹੱਸ ਹੱਸ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ:

“ਦੇਖਿਆ ਭਾਊ, ਚਿਤੀ ਕਿਹੜਾ ਫੜਕਣ ਦਿੱਤੀ ਐ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਇਹਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਐ ਬੰਦ....” ਇਕ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ।

“ਹਾਂ ਭਾਏ, ਐਤਕੀ ਤਾਂ ਬਹਿ ਜਾਂ ਬਹਿ ਜਾ ਕਰਾਤੀ ਕਿ....” ਦੂਜਾ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੁਝ ਰਧੇ ਤੇ ਅਵਾਰਾ ਗੁੰਮਾਂ ਸੁੰਨਸਾਨ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਚ ਘੁੰਮਣੇ ਬਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਆਈਆਂ।

ਉਂਜ ਬੰਦ ਕਾਮਯਾਬ ਬੜਾ ਸੀ—

ਬਖ਼ਤੋਰੀ ਪਿਆਰੇ ਦੇ ਬੁੱਝੇ ਨੂੰ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪਿਆ। ਸਾਰਾ ਸ਼ਹਿਰ ਲੱਭ ਮਾਰਿਆ ਕੋਈ ਡਾਕਟਰ ਨੀ ਬਿਆਇਆ। ਕੋਈ ਰਿਕਸ਼ਾ ਮੋਟਰ ਨੀ ਲੱਭੀ। ਡਾਕਟਰ ਤਾਂ ਇਕ ਪਾਸੇ ਮਾਤੀ ਮੋਟੀ ਗੋਲੀ ਤੱਕ ਨੀ ਮਿਲੀ। ਬੁੜਾ ਦਮ ਤੋੜ ਗਿਆ। ਕੌਮ ਦੇ ਲੇਖੇ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਬੰਦ ਦਾ ‘ਸ਼ਹੀਦ’ ਬਣ ਗਿਆ ਮਰਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹੋ ਜਿਹਾ। ਮਰਦਾ ਮਰਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਂ ਕਰ ਗਿਆ। ਬੁਢਾਪਾ ਵੀ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖ ਗਿਆ। ਜਾਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਵੀ ਬੰਦ ਕਾਮਯਾਬ ਕਰ ਗਿਆ।

ਬੰਦ ਕਿੱਡਾ ਕਾਮਯਾਬ ਰਿਹਾ।

ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਚਪੜਾਸੀ ਦਾ ਫੋਟਾ ਮੁੰਡਾ ਛੱਤ 'ਤੇ ਖੇਡਦਾ ਖੇਡਦਾ ਹੋਣਾ ਵਿਹੜੇ 'ਚ ਆ ਡਿੱਗਾ। ਸਿਰ 'ਚ ਫੋਟ ਖੁਲ੍ਹ ਗਿਆ। ਲਹੂ ਦੀਆਂ ਧਰਾਲਾਂ ਵਗ ਗਈਆਂ। ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਲਿਨਿਕ ਬੰਦ—ਰਿਕਸ਼ਾ ਬੰਦ। ਮੋਢੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਲੈ ਗਏ। ਗੁਲੂਕੋਜ਼ ਲਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਮੋਟੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਿਥੇ ਸਾਂਭ ਕੇ ਰਖਦੇ ਨੇ। ਸਰਕਾਰੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਲਿਨਿਕ ਰੋਕਣ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੈਡੀਕਲ ਵਿਵਸਥਾ 'ਚ ਕੁਕਾਵਟ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ—ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਕੋਠੀ ਦੀ ਚਿਣਾਈ 'ਚ ਗਤੀਰੇਖ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੋਟਲਰ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਜੇਬ ਦੀ ਸਿਹਤ 'ਤੇ ਮਾਰੂ ਅਸਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੁਲੂਕੋਜ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਮੁੰਡਾ ਬੋਰੋਸ਼ੀ 'ਚ ਹੀ ਦਮ ਤੋੜ ਗਿਆ। ਕਿੱਡਾ ਵੱਡਾ ਗਾ ਬਾਲ ਸੀ ਜੋ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਦਰਦ ਮਨ 'ਚ ਲਈ ਫਿਰਦਾ ਸੀ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਬੰਦੇ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਨੀਹਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੇ ਨੇ ਹੋਟਲਰ ਵਿਰਵਾ ਕੇ ਹੋਤ ਚਿਕਨੇ ਪਾਤ ਬੰਦ ਕਿੱਡਾ ਕਾਮਯਾਬ ਸੀ ਜੀ.....

ਸੰਤੁ ਮਿਸ਼ਤਰੀ ਖਾਲੀ ਝੋਲਾ ਵਿਚਕੂ ਵਿਚਕੂ ਕਰਦੇ ਸਾਈਕਲ ਦੇ ਜੰਗਲ ਖਾਧੇ ਹੋਂਡਲ 'ਤੇ ਲਟਕਾਈ ਹਰਾਸਿਆਂ ਜਿਹਾ ਪਿੰਡ ਵਾਪਸ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਰੋਜ਼ ਪਿੰਡੇ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨ ਸ਼ਹਿਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਰੋਜ਼ ਦੀ ਰੋਜ਼ ਚਾਰ ਪੈਸੇ ਕਮਾ ਕੇ ਸੀਧਾ ਪੱਤਾ ਪਿੰਡ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੋਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵੀ ਅੱਜ ਮੁੰਹ ਲਟਕਾਈ ਪੈਦਲ ਈ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਮੁੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਕ ਦੂਜੇ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਖਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ

ਕਸ਼ਮੀਰਾ ਸਿੰਘ ਚਮਨ

ਨਜ਼ਰ ਕਿਸੇ ਚੰਦਰੇ ਦੀ ਖਾ ਗਈ ਸੋਹਣੇ ਦੇਸ਼ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ। ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਲਿਤਾੜ ਰਿਹੇ ਕੋਈ ਮਹਿਕਾਂ ਭਰੇ ਗੁਲਾਬ ਨੂੰ। ਰੋਬ ਦੇ ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪਈਆਂ ਵੰਡੀਆਂ ਰੁਸੀਆਂ ਅੱਜ ਮੁਸਕਾਨਾਂ ਨੇ। ਗਲਵਕੜੀਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਮੱਲੀ ਪਿਸਤੌਲਾਂ ਕਿਰਪਾਨਾਂ ਨੇ। ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਖੂਨ ਹੋ ਰਿਹੇ ਚੁੱਪ ਧਾਰ ਲਈ ਧਰਮਾਂ ਨੇ। ਪਹਿਨ ਲਿਆ ਹੈ ਕਾਲਾ ਬੁਰਕਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੂੜੇ ਕਰਮਾਂ ਨੇ। ਭਾਈ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਭਾਈ ਘੂਰੇ ਪੰਡਿਤ ਨੂੰ ਸਰਦਾਰ ਕਿਉਂ? ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਮਚਿਆ ਹਾਹਾਕਾਰ ਕਿਉਂ? ਬੋਲਣ ਦੀ ਨਹੀਂ ਖੁਲ੍ਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੱਚ ਦਾ ਮੁੱਲ ਬਰਬਾਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਭੁੱਖਿਆਂ ਨੰਗਿਆਂ ਮਰਨੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ। ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਰਖਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਜਿਹਲਾਂ ਦੇ ਦਰ ਖੁਲ੍ਹ ਰਹੇ। ਹੱਕ ਪ੍ਰਸਤੀ ਖਾਤਰ ਹੁਣ ਤੇ ਖੂਨ ਪਵਿਤਰ ਫੁਲ੍ਹ ਰਹੇ। ਨਿਰਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਹੋ ਰਿਹੇ ਸਹਿਮੀ ਪਈ ਲੁਕਾਈ ਏ। ਗੁਰ ਅਵਤਾਰਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਭਾਈ ਹਾਲ ਦੁਹਾਈ ਏ। ਭਲਾ ਚਾਹੁਣ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਜਿਹੜੇ ਖੂਨ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕਰਦੇ ਨਹੀਂ। ਜੁਲਮ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ ਮਰ ਮਿਟਦੇ ਮੌਤ ਅਜਾਈ ਮਰਦੇ ਨਹੀਂ। ਕੌਮ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਰਦਾ ਹੈ ਬਦਨਾਮ ਪਿਆ। ਹੁੰਦਾ ਏ ਬਦਨਾਮ ‘ਚਮਨ’ ਇਥੇ ਦੇਸ਼ ਮੇਰੇ ਦਾ ਨਾਮ ਪਿਆ।

ਕਦੋਂ ਤੀਕ ਸਚ ਫਾਂਸੀ ਉਤੇ ਝੂਟੇ ਲੈਂਦਾ ਰਹੇਗਾ? ਕਦੋਂ ਤੀਕ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਪੰਜਾਬੀ ਨਿੱਤ ਜੁਲਮ ਨੂੰ ਸਹੇਗਾ? ਕਦੋਂ ਤੀਕ ਜਾਬਰ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਖੂਨ ਕਿਰਤ ਦਾ ਵਹੇਗਾ? ਕਦੋਂ ਤੀਕ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਤੋਂ ਕਾਲਾ ਟਿੱਕਾ ਲਹੇਗਾ? ਕਦੋਂ ਤੀਕ ਭਾਈ ਸੰਗ ਭਾਈ ਬਾਂਸਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਖਹੇਗਾ? ਕਦੋਂ ਤੀਕ ਇਹ ਵਰ੍ਹਾ ਚੁਰਾਸੀ ਗਮ ਦੀ ਵਿਥਿਆ ਕਹੇਗਾ?

ਮੁੜ ਮੁੜ ਕੇ ਸੰਤਾਲੀ ਸੰਨ ਨੂੰ ਕੋਈ ਦੁਹਰਾਈ ਜਾਂਦਾ ਏ। ਹਿੰਦ ਚਮਨ ਦੇ ਸੋਹਣੇ ਫੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾਈ ਜਾਂਦਾ ਏ। ਬਚ ਕੇ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵੀਰ, ਆਪਣਾ ਆਪਾ ਸਾੜੇ ਨਾ। ਹਸਦੀ ਵਸਦੀ ਧਰਤ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਬੀ ਆਪ ਉਜਾੜੇ ਨਾ। ਮਹਿਕ ਉਠੇ ਫਿਰ ਦਿਲ ਦੀ ਧਰਤੀ ਅੱਗ ਈਰਖਾ ਭੜਕੇ ਨੇ। ਪਿਆਰ ਦਾ ਸਾਗਰ ਠਾਠਾਂ ਮਾਰੇ ਫੁੱਟ ਦਾ ਕੰਡਾ ਰੜਕੇ ਨਾ। ਇਕ ਮਿੱਕ ਹੋ ਕੇ ਕਰੋ ਰਖਿਆ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ। ਚਮਨ ਉਜਾੜੇ ਕੋਈ ਦੁਨੀਆਂ ਜ਼ਾਲਮ ਚੋਰ ਉੱਚਕਾਂ ਦੀ।

ਮੈਂ ਕਾਗਜ਼ ਦੀ ਕਿਸਤੀ ਬਣ ਤੇਰੀ ਤਹਿ ਫੁਰ ਫੁਰ ਕੀ ਲੈਣਾ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਪੱਥਰ ਬਣ ਕੇ, ਤੇਰੀ ਪੁਰ ਤੱਕ ਲਹਿਣਾ ਚਾਹਾਂ।

ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਇਕੋ ਵੇਲੇ ਨਿਕਲਿਆ,

“ਮਾਰ ਲੇ ਸੁਰੇ ਰਾਮ ਗੋਲਿਆਂ ਨੇ—ਨਿਆਣੇ ਭੁੱਖੇ ਮਰਨ ਦੀ ਨੌਬਤ ਆਈ ਪਈ ਐ....” ਅਜ ਫੇਰ ਸੰਤੁ ਦੇ ਨਿਆਣਿਆਂ ਨੂੰ ‘ਵਰਤ’ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਅਜ ਫੇਰ ਤੋਤੀ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਪੋਟ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਵੈਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨੇਤਾ ਤਾਂ ਇਹੋ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਇਕ ਸਮੇਂ ਵਰਤ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਰਿਸ਼ਟ-ਪੁਸ਼ਟ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਖੂਨ ਦੀ ਹਰਕਤ ਠੀਕ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਚਿਹਰਾ ਗੁਲਾਬ ਵਾਂਗ ਟਹਿਕਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਵਰਤ ਬੜੀ ਚੀਜ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੀ—ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਵਰਤ ਧਾਰੀ ਬੰਦੇ ਹੀ ਬੰਦ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਹੱਥੀ ਹਨ। ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਲਾਚ ਪਕਵਾਨ ਖਾਂਦੇ ਹੋਏ ਬੰਦਧਾਰੀ ਨੇਤਾ ਬੰਦ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ‘ਤੇ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।

“ਬੰਦ ਕਿੱਡਾ ਕਾਮਯਾਬ ਸੀ” ਕਹਿ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ।

ਉਸ ਦਿਨ ਦੇ ਚਾਰ ਅਣਸੁਖਾਵੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹੀ ਹੋਈਆਂ। ਐਵੇਂ ਇਕ ਦੋ ਥਾਂ ਗੋਲੀ ਚੱਲੀ। ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਫਿਰਕੂ ਫਸਾਦ ਹੀ ਹੋਏ। ਸਿਰਫ਼-ਪੰਜ ਛੇਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ ਹੀ ਕਰਵੀਉ ਲੱਗਿਆ। ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਭੈਣ ਦੇ ਵਿਆਹ ਲਈ ਸ਼ਹਿਰੋਂ ਕੱਪੜਾ ਲੈਣ ਆਇਆ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਇਕ ਬੱਚਾ ਸਕੂਲ ਪੜ੍ਹਨ ਆਇਆ ਸਕੂਲ ਤੱਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਿਆ। ਇਹ ਪਰਵਾਰ ਦਾ ਇਕਲੋਤਾ ਪੁੱਤਰ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਇਕ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਇਕੱਲਾ ਕਾਰਾ ਕਮਾਉ ਪਿਉ ਤੁਰ ਗਿਆ ਹੈ—ਵੱਖ ਵੱਖ ਫਿਰਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਰੰਗ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦੇਖੋ ਜੀ, ਐਡੇ ਵੱਡੇ ਸਿਧਰਸ਼ਾਂ 'ਚ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਮੋਟੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀਆਂ। ਦੇਸ਼ ਤੇ ਕੌਮ ਉਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਐ ਜੋ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਕਰੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡੋ—

ਉਂਜ ਦੇਖੋ ਬੰਦ ਕਾਮਯਾਬ ਕਿੱਡਾ ਸੀ —!

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਦੁਖਾਂਤ

— ਸੁਰਿੰਦਰ ਪੰਜਲ

ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਜਿੰਨਾ ਖੂਨੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਅੱਡਾ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਦੁਖਾਂਤ ਜੂਨ 84 ਵਿਚ ਸਿਖਰ ਤੇ ਪੁੱਜ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਭਿਆਨਕ ਹੋਣੀ ਦਾ ਡਰ ਸੀ, ਆਖਰ ਵਾਪਰ ਕੇ ਰਹੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੇਗੁਨਾਹ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੋ ਬੇਪਨਾਹ ਖੂਨ ਡੁੱਲਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਇਹ ਪਲ ਲੋਕ-ਰੋਗ ਦੇ ਗਲਤ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਰੁੜ੍ਹ ਜਾਣ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਸੋਚਣ ਵਾਲੇ ਪਲ ਹਨ ਕਿ ਆਖਰ ਇਸ ਖੂਨੀ ਸਾਕੇ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕੌਣ ਹੈ? ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਕਤਲੇਆਮ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮੁੱਖ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ: ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਫਿਰਕੂ ਜਨੂੰਨੀ।

ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਜਿਸਨੇ:

1. ਰਾਜਸਥਾਨ ਨੂੰ ਚਿੰਬੜੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਸਾਂਤਮਈ ਮਹੱਲ ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਟਾਲ-ਮ-ਟੋਲ ਕੀਤੀ।
2. ਹਾਲਾਤ ਕਾਬੂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਲਈ ਫਿਰਕੂ ਜਨੂੰਨ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕੀਤੀ — ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮੁਕਰਾ ਕੇ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਦੇ ਬੀਜ ਬੀਜੇ—ਸਚਾਈ ਨੂੰ ਜਾਣਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦੇ ਗਲਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ।
3. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦੇ ਕੇ ਅਨੇਕਾਂ ਹਿੰਦੂਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਬੇਪਤੀ ਕਰਵਾਈ ਅਤੇ ਅਖੌਤੀ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੀਆਂ ਪੱਜੀਆਂ ਉਡਾਈਆਂ।
4. ਅੰਤ ਵਿਚ ਇਕ ਧਿਰ ਦੇ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਜਾਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੈਂਕੜੇ ਬੇਗੁਨਾਹ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਕੀਤਾ/ਕਰਵਾਇਆ।
5. ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਭੰਗ ਕਰਨ ਵਿਚ ਫਿਰਕੂ ਜਨੂੰਨੀਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਸੌ ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਮਖੌਲ ਉਡਾਇਆ।

ਦੂਜੇ ਥਾਂ ਉਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਪਿਛਾਂਹ ਖਿਚੂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ:

1. ਜਿਹੜੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਸਭ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵੱਲ ਦੇਖਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਤੇ ਹੁਣ ਮਗਰਮੁੱਢੀ ਹੋਝ ਵਹਾਉਣ ਵਾਂਗ, ਕੋਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵਿਰੁਧ, ਬਿਆਨ ਦਾਗ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।
2. ਅਸੀਂ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਸਮੇਂ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗਾਂ ਬਾਰੇ ਚੁੱਪ ਵੱਟੀ ਰੱਖੀ, ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਮੁੜ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਖੌਤੀ ਧਰਮ-ਯੁੱਧ ਦੀ ਭੱਠੀ ਵਿਚ ਝੋਕ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਆਪ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬੈਠੇ ਤਮਾਸ਼ਾ ਦੇਖਦੇ ਰਹੇ।

ਤੀਜੇ ਨੰਬਰ ਉਤੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਫਿਰਕੂ ਜਨੂੰਨੀ ਹਨ:

1. ਫਿਰਕੂ ਜਨੂੰਨ ਦਾ ਦੌਰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਅਤੇ ਮੱਦਰਾਂ ਵਿਚ ਗੁੰਦੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰ ਵੱਢ ਕੇ ਸੁੱਟੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸਿਖਰ ਉਤੇ ਪੁੱਜ ਗਿਆ—ਬਦਲੇ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਦਾਹੜੀ ਕੇਸ ਕੱਟੇ ਗਏ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਸਿਗਰਟਾਂ ਸੁੱਟੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਬਦੇਸ਼ੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਹੋਣ ਦਾ ਵੀ ਖ਼ਬਰੀ ਵਰਗਾ ਸ਼ੱਕ ਹੈ।
2. ਫਿਰਕੂ ਜਨੂੰਨ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦੌਰ ਵਿਚ “ਐਨੇ ਹਿੰਦੂ ਜਾਂ ਐਨੇ ਸਿੱਖ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਦੇ ਨਾਹਰੇ”, ਫਿਰਕੂ ਜਨੂੰਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ-ਏਕਤਾ/ਪੰਜਾਬ-ਪੰਜਾਬੀ-ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੇ ਹਾਮੀ ਸਿਪਾਦਕਾਂ/ਲੇਖਕਾਂ/ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਦੇ ਕਤਲ/ਮਾਰ-ਕੁਟਾਪਾ/ਧਮਕੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।
3. ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ-ਧਰਮ-ਯੁੱਧ ਕਹਿਣ ਨਾਲ ਅਤੇ ਮਗਰੋਂ ਵਿਗੇ ਟੇਢੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿਚ ਖਾਲਸਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਮੁਹਾਂਦਰਾ ਫਿਰਕੂ ਜਨੂੰਨੀ ਬਣਨ/ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀ ਪੁੰਹਦੀ ਕਸਰ ਵੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ।

ਜੇ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਹਿਰਦ ਹੁੰਦੀਆਂ ਤਾਂ ਜਮਹੂਰੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਾਲੇ ਸਾਂਤਮਈ ਮਹੱਲ ਵਿਚ ਸਭ ਕੁਝ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਅੱਖ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਉਲੂ ਸਿੱਧਾ ਕਰਨ (ਭਾਵ ਗੱਦੀਆਂ ਨੂੰ ਚਿੰਬੜੇ ਰਹਿਣ ਜਾਂ ਗੱਦੀਆਂ ਹਥਿਆਉਣ) ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ।

ਇਉਂ “ਸਰਕਾਰ/ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ/ਫਿਰਕੂ ਜਨੂੰਨ” ਦੀ ਤਿਕੋਣ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਫਸਕੇ/ਫਸਾਕੇ ਆਮ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਜਾ ਮਰਵਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹੀ ਇੱਕੀ ਦੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਦਾ ਰੋਲ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ। ਏਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਅਜਾਈ ਖੂਨ ਵਹਾਉਣ ਲਈ ਇਤਿਹਾਸ ਏਸ ਤਿਕੋਣੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਮਾਫ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦੌਰ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤਿਕੋਣੀ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਪਰਚਿਆ, ਪੈਂਫਲਿਟਾਂ, (ਯਾਕੀ ਪੰਨਾ 112)

Real Plumbing & Electrical Supply

7211 Main St. (at 56th Ave.)
VANCOUVER, B.C. V5X 3J3

- ਸੇਲਜ਼ ਐਂਡ ਸਰਵਿਸ
- ਪਲੰਬਿੰਗ
- ਗੇਟਿੰਗ

- ਬਿਜਲੀ ਵਾਲੇ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਵਾਲੇ ਟੈਂਕ
- ਸਰਮਿਕ ਟਾਈਲਜ਼ ਇਨਸਟਾਲੇਸ਼ਨ

Do-It- Yourself

- ਅਸੀਂ ਫਰਿਜ਼ ਤੇ ਸਟੋਵ ਵੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

Satwinder Rehal ਸਤਵਿੰਦਰ ਗੀਰਲ

Ph. 324 - 7066

NON-SMOKERS & SMOKERS

TOGETHER
WE ARE
STRONGER

NORTH AMERICAN LIFE

Permanent & Terms SUDESH KALIA
Plan

- * Life and Group Insurance
- * Retirement & Pension Plans
- * Company Pension and Health Benefit Plans
- * Estate Protection
- * Business & Mortgage Insurance

Ph. 685-9335

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਦਿਨ ਦੇ ਕਰਵੀਊ ਦੀ ਛੋਟ — ਦਫਤਰ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿਤੇ ਗਏ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਫਰੀਦਕੋਟ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ 4 ਤੋਂ 6 ਘੰਟੇ ਦੀ ਛੋਟ ਦੇਣ ਪਿੱਛੋਂ ਕਰਵੀਊ ਦੀ ਮਿਆਦ 8 ਵਜੇ ਤਕ ਲਈ ਵਧਾ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਮੋਗਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਲਾ ਮੇਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਮਿਲੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੋਗਾ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ 6 ਘੰਟੇ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ 5 ਘੰਟੇ, ਤੇ ਮੁਕਤਸਰ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਵੇਰੇ 8 ਵਜੇ ਤੋਂ ਚਾਰ ਘੰਟੇ ਦੀ ਛੋਟ ਦਿਤੀ ਗਈ। ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਗੱਡੀਆਂ ਚੱਲਣ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਪਾਬੰਦੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਮੋਗੇ ਵਿਚ ਰਿਕਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨਾਲ ਖਿੱਚੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ, ਬੀਜ ਅਤੇ ਖਾਦ ਆਦਿ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਚ ਕਰਵੀਊ ਸ਼ਾਮੀਂ 6 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸਵੇਰੇ 6 ਵਜੇ ਤਕ ਲਾਗੂ ਰਿਹਾ। ਵਿੱਲ ਦੌਰਾਨ ਦਫਤਰ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿਤੇ ਗਏ।

ਫੀਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿੱਚ 8 ਵਜੇ ਤੋਂ 4 ਘੰਟੇ ਦੀ ਛੋਟ ਦਿਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮੀਂ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਦੀ ਛੋਟ ਦਿਤੀ ਗਈ। ਕਰਵੀਊ ਸਵੇਰੇ 8 ਵਜੇ ਲਈ ਵਧਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਫਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਵਾਂਗ ਕੰਮ ਹੋਇਆ।

ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ 11 ਘੰਟੇ ਦੀ ਛੋਟ ਨਾਲ ਕਰਵੀਊ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ ਸਵੇਰੇ 8 ਵਜੇ ਤੋਂ ਛੋਟ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਯੂ.ਐਨ.ਆਈ. ਅਨੁਸਾਰ ਲੁਧਿਆਣੇ ਵਿਚ ਸਵੇਰੇ 6 ਵਜੇ ਤੋਂ 12 ਘੰਟੇ ਦੀ ਛੋਟ ਨਾਲ ਕਰਵੀਊ ਵਧਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਮਲੋਹ ਤੋਂ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ ਦੀ ਖਬਰ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਵੀਊ ਵਿਚ ਛੋਟ ਸਮੇਂ ਦੁੱਧ 10 ਰੁਪਏ ਕਿਲੋ, ਚੀਨੀ 12 ਰੁਪਏ ਕਿਲੋ ਅਤੇ ਚਾਹ ਪੱਤੀ 60 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋ ਵਿਕੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਚ ਕਰਵੀਊ ਵਿੱਚ ਛੋਟ ਕਾਰਨ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮੀ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਸਵੇਰੇ 6 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮੀਂ 6 ਵਜੇ ਤਕ ਕਰਵੀਊ ਵਿੱਚ ਛੋਟ ਦਿਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਰਸੇ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਿਲੇ 'ਚ ਕੋਈ ਅਣਸੁਖਾਵੀਂ ਪਟਨਾ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰੀ।

ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਲਈ ਬੱਸਾਂ ਚਲਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ — 25 ਬੱਸਾਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਜਲੰਧਰ, ਪਟਿਆਲਾ, ਸੰਗਰੂਰ, ਅੰਬਾਲਾ, ਜਗਰਾਉਂ ਅਤੇ ਰਾਏਕੋਟ ਵਰਗੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਈਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਸਾਂ ਰਾਹੀਂ 2500 ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੇ ਪੁਰਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ।

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਦੋ ਬੱਸਾਂ, ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ 2 ਬੱਸਾਂ, ਤੇ ਕੁਝ ਜਲੰਧਰ ਤੇ ਮੋਗਾ ਤੋਂ ਲੁਧਿਆਣਾ ਪਹੁੰਚੀਆਂ।

ਭਾਵੇਂ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਵਿਚ ਸਨਅਤ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਰਵੀਊ ਵਿਚ 12 ਘੰਟੇ ਦੀ ਛੋਟ ਦਿਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਸਨਅਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਦੀ ਭਾਰੀ ਕਮੀ ਪੈਸ਼ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।

ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਆਟਾ, ਖੰਡ, ਚੌਲ, ਤੇ ਹੋਰ ਜਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਚੋਰ ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਰੁਧ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਖੰਨਾਂ ਤੇ ਜਗਰਾਉਂ ਤੋਂ ਮਿਲੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਥੇ ਕਰਵੀਊ ਵਿੱਚ 12 ਘੰਟਿਆਂ ਦੀ ਛੋਟ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾੜੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ।

ਸਮਰਾਲਾ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਪਾਇਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਾਲਾਤ ਠੀਕ ਹਨ।

ਜਲੰਧਰ — ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਮੁੱਖ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਹਾਊਸ ਨੇ 2 ਜੂਨ ਤੋਂ ਲਟਕੇ ਹੋਏ ਚੈਕਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਰਕਮ 60 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਬਣਦੀ ਸੀ।

ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਹੋਰਾਂ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕੰਮ ਆਮ ਵਾਂਗ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਸਰਕਾਰੀ, ਅਰਧ ਸਰਕਾਰੀ ਤੇ ਜ਼ਿਲਾ ਕਚਹਿਰੀਆਂ ਖੁਲੀਆਂ ਰਹੀਆਂ।

ਜਲੰਧਰ ਵਿਚ ਸਵੇਰੇ 6 ਵਜੇ ਤਕ ਕਰਵੀਊ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਵੇਰੇ 6 ਵਜੇ ਤੋਂ 13 ਘੰਟਿਆਂ ਲਈ ਕਰਵੀਊ 'ਚ ਛੋਟ।

ਫੌਜ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਤਿੱਖੇ ਮਤਭੇਦ

ਪਟਨਾ — ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚ ਫੌਜ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਅਤੇ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ, ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਮਤਭੇਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਕਲਿਆਣ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਦੀਵਾਨ ਸਜਿਆ। ਪੁਲੀਸ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੰਜੂ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚਾਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਖਬਰ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ ਨੇ ਪਟਨਾ ਦੇ ਕੁਝ ਕਥਿਤ ਸਿੱਖ ਅਭਿਵਾਦੀਆਂ ਪਾਸੋਂ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਪਟਨਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰਾਂ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, "ਮੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਵਿਰੁਧ ਸ਼ੇਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਦੁਕਾਨ ਬੰਦ ਕਰਨ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮੇਰੇ ਪਿਛੇ ਪੈ ਗਏ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਉਪਰ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਵੀ ਕਾਤਲਾਨਾ ਹਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।" ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲੀ ਨੇ ਘਾਕੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਨਾਂ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੱਸਿਆ ਹੈ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਯਤਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਪੁਰਖੀ ਪਟਨਾ ਦੇ ਇਸ "ਮਿਨੀ ਪੰਜਾਬ" ਵਿਚ ਤਣਾਅ ਹਾਲਾਂ ਵੀ ਕਾਇਮ ਹੈ। ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਫੌਜ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਅਤੇ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਸਣੇ 300 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਫੈਲੀ ਉਤੇਜਨਾ ਹਾਲਾਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ।

ਸ਼ੇਖ ਦੀਵਾਨ ਵਿਚ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਇਥੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਸਤਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।" ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਫਸਾਦਾਂ ਦੇ ਖਤਰੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ।

ਲੰਦਨ ਦੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਦੌਰਾਨ ਗੜਬੜ ਦੇ ਦੌਸ਼ ਹੇਠ 5 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਕੇਸ ਦਰਜ

ਲੰਦਨ — ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਰੁਧ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਰਹੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਰੈਲੀ ਦੌਰਾਨ ਨੁਕਸੇ-ਅਮਨ ਦੇ ਦੌਸ਼ ਹੇਠ 5 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬਰਤਾਨਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਹਿੰਸਕ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਆਮ ਜਨਜੀਵਨ ਵਿਚ ਗੜਬੜ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬਰਤਾਨਵੀ ਗ੍ਰਹਿ ਆਫਸ ਮੁਤਾਬਕ ਮੰਤਰੀ ਡੇਵਿਡ ਵੈਂਡਰਗਟਨ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੇ ਤਹਿਮਲ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈਣ ਲਈ ਸਲਾਹ ਦਿਤੀ।

ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਕੌਂਸਲ ਨਾਲ ਤੇ ਸਾਊਥਾਲ ਤੋਂ ਲੇਬਰ ਐਮ.ਪੀ. ਸਿਡਨੀ ਬਿਡਬੈਲ ਨਾਲ ਵੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਮਨ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰਾ ਕਾਇਮ ਰਖਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

(ਪੰਨਾ 10 ਤੀ ਯਾਦੀ)

ਭਰਮਿਆਂ, ਸਮਾਰਮਾਂ, ਰੇਲੀਆਂ, ਮਾਰਚਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨੰਗਾ ਕੀਤਾ; ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਏਕਤਾ ਉਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ—ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਾਕਤਾਂ ਦੀਆਂ ਅਣਖੋਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਇਹ ਖੁਨੀ ਸਾਕਾ ਲੋਟ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਹੋਇਆ, ਰਕੂ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ-ਪੱਖੀ ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਸਮਝੌਤਾ ਹਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ। ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ ਤਾਕਤਾਂ:

1. ਵੱਖ ਵੱਖ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਮੱਤਭੇਦ ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉਤੇ ਨਿਪਟਾ ਕੇ ਅਸਲੀ ਏਕਤਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਹਿਲ ਦੇਣ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਅਗਵਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਇਕ ਚਟਾਨ ਵਰਗੀ ਤਾਕਤ ਵਾਂਗ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਯਤਨ ਕਰਨ
2. ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਕਿ ਧਰਮ-ਯੁੱਧ ਜਾਂ ਖਾਲਸਤਾਨ ਵਰਗੇ ਨਾਹਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਰਕੂ ਜਨੂੰਨ ਦੀ ਭੱਠੀ ਵਿਚ ਝੋਕਣਗੇ—ਕਿ ਧਰਮ ਉਤੇ ਆਧਾਰਤ ਬਣੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀਆਂ, ਸਗੋਂ ਕਿਤੇ ਕਿਤੇ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵਧੀਆਂ ਹਨ।

3. ਹਿੰਦੂਸਤਾਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਅਮੀਰਾਂ (ਸਰਮਾਏਦਾਰ-ਜਾਗੀਰਦਾਰਾਂ) ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ—ਇਸ ਨੂੰ "ਹਿੰਦੂ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ" ਕਹਿਣਾ ਇਕ ਗਲਤ ਨਾਹਰਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ੁਲਮ ਸਿਰਫ਼ ਗੈਰ-ਹਿੰਦੂਆਂ 'ਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਗਰੀਬ ਹਿੰਦੂਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। (ਹਿੰਦੂ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ) ਦੇ ਨਾਹਰੇ ਨਾਲ ਗਰੀਬ ਹਿੰਦੂ ਕਿਵੇਂ ਨਾਲ ਲਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ?

4. ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੀ ਜੌਦੇਜਹਿਦ 'ਹਿੰਦੂਆਂ — ਗੈਰ ਹਿੰਦੂਆਂ' ਵਿਚਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ "ਅਮੀਰਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ (ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹੋਵੇ) ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ (ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਰਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੋਣ)" ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ।

ਲੋਕ ਹਿੰਦੂ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ, ਲੇਖਕਾਂ, ਸੰਪਾਦਕਾਂ, ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ:

1. ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਡਰ — ਸਹਿਮ ਕੇ ਚੁੱਪ ਨਾ ਵੱਟਣ।
2. "ਅਸੀਂ ਏਸ ਖੂਨ-ਖਰਾਬੇ ਤੋਂ ਕੀ ਲੈਣਾ ਹੈ — ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਅਤੇ ਇਕਾਗਰ ਚਿੰਤ ਹੋ ਕੇ ਕਲਾ-ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਹਾਂ" ਵਾਲਾ ਭਾਜਵਾਦੀ — ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਸਤ ਰੱਖੀਆਂ ਅਥਿਤਿਆਰ ਕਰਨ ਸਗੋਂ ਕਲਾ ਦੇ ਫਰੰਟ ਉਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੁਹਿਰਦਤਾ, ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿਡਰਤਾ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਣ।
ਇਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ, ਲੋਕਰੋਹ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਗਲੇ ਸੜੇ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਬਦਲਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ "ਆਦਮੀ ਹੋਏ ਆਦਮੀ ਦੀ ਲੁੱਟ ਖੁੱਟ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ।"

ਰੋਪੜ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਜੁਰਮਾਨਾ

ਰੋਪੜ — ਇਕ ਖਬਰ ਅਨੁਸਾਰ ਰੋਪੜ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ 100 ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 5-6 ਜੂਨ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਪਾੜ ਲਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਸੀ ਕਿ ਹਰਿਆਣੇ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਐਸ ਐਸ ਪੀ ਰੋਪੜ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਲੀਸ ਨੇ 7 ਨਾਕਿਆਂ ਤੇ ਕਰਤੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਸੀ ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਹੀਆਂ ਨਾਲ ਇਕ ਥਾਂ ਭਾਵੇਂ ਬੈਠਾ ਹੀ ਟੱਕ ਲਾਇਆ ਸੀ ਪਰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨੇ ਪਾੜ ਨੂੰ 1600 ਫੁੱਟ ਚੌੜਾ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਦੇ ਡੀ.ਸੀ ਸ੍ਰੀ ਕੇਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਪਾੜ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਇਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਮੈਂ ਜੇ ਮੌਤੀ ਬਣ ਕੇ ਦਿਲ ਦੀ ਸਿੱਖ 'ਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹਾਂ,
ਸੁਰਜ ਹੋਣ ਵਿਛਾ ਕੇ, ਘਾ ਦੀ ਫਾਵੇਂ ਬਹਿਣਾ ਚਾਹਾਂ
ਦੋ ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਮੇਲ-ਸਮੇਂ ਦਾ ਨਿੱਘ ਭਲਾ ਕੀ ਕਰਨਾ,
ਦੋ ਜਿਸਮਾਂ ਦੇ ਮਿਲਨ-ਦਰਦ ਨੂੰ ਹੁਣ ਮੈਂ ਸਹਿਣਾ ਚਾਹਾਂ।

ਭਾਰਤ ਜਾਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਹੈ? East West Travel Ltd.

ਹਵਾਈ ਟਿਕਟਾਂ

ਸਾਥੋਂ ਹਰ ਏਅਰਲਾਈਨ ਦੀਆਂ
ਹਵਾਈ ਟਿਕਟਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ।

Special for India, Pakistan, Fiji and
West Indies.

Mike Brar

ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਨੇ ਜਾਣ ਵਾਸਤੇ ਟਿਕਟਾਂ
ਲਈ ਆਪਣੇ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਈਸਟ ਵੈਸਟ ਟਰੇਵਲ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਜਿਥੇ
ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਭ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮਲਕੀਤ ਬਰਾੜ ਨੂੰ ਫ਼ੋਨ ਕਰੋ

Ph.(403)235-3661

#206-3517, 17 Ave. S.E. Calgary, Alta

T2A 0R5

ਕਰਤਾਰ ਫੋਟੋ ਸਟੂਡੀਓ

1 HOUR PHOTO SERVICE
KARTAR PHOTO STUDIO

6660 MAIN STREET, (at 51st Ave.)
VANCOUVER, B.C.

We Do Passport, 5 Mins.
Service, Portrait Photos &
Weddings

Ph. 321-7020

Harcharan S. Sanghera

B.A.,(Hons.)B.T.

We wish to let everybody know, that Harry, top
salesman has rejoined our firm, and is eager to help
in matters of real estate.

Call (403)274-9586

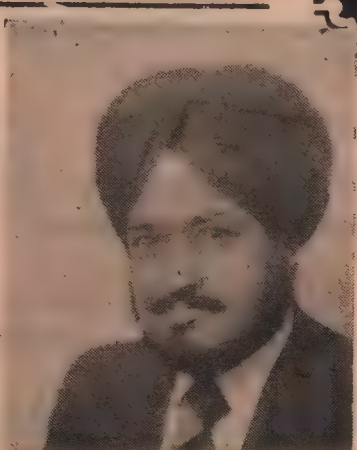
COMMISSIONER

FOR

OATHS

HEIN

REAL ESTATE
CORPORATION 272-3382

6th

ANNIVERSARY SALE

PAUL'S

PLUMBING & ELECTRICAL SUPPLY

4774 MAIN ST. (AT 32ND AVENUE) VANCOUVER, B.C.

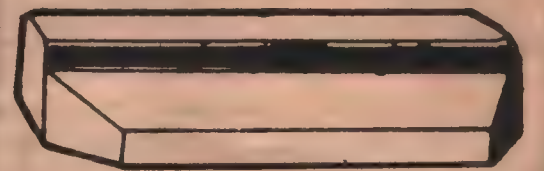
WE RESERVE QUANTITY LIMIT - OPEN EVERY SUNDAY 10:00 TO 5:00

ATTRACTIVE
ਬਾਥ ਇਨਕਲੋਜਰਜ਼
\$99.95

ਡਬਲ ਬਾਉਲ ਸਿੰਕ
COMPLETE WITH STRAINERS
\$79.00 LESS FAUCET

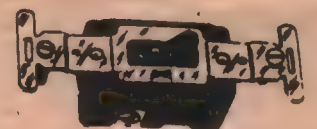
ਰੇਂਜਰਹੁਡਜ਼ ਡਕਟਿਡ
REG, \$44.95
SPECIAL \$32.95

ਆਈਵਰੀ
RECEPTACLES
65¢ each

ਪੋਲੀਲਾਂਡਰੀ ਟਰੇ
Features adjustable legs,
ledge back, less faucet
\$23.95

ਆਈਵਰੀ ਸਵਿਚਜ਼
1301V/074
.79¢ each

1 Lb. 50/50bSOLDER\$9.95 Each

32 CIRCUIT PANEL WITH MAIN BREAKER \$79.00 EACH
24 CIRCUIT PANEL WITH MAIN BREAKER \$69.95 EACH

BATHROOM FAN
50C.F.M.
\$14.95

PAUL'S

PLUMBING & ELECTRICAL SUPPLY

4774 MAIN STREET, AT 32ND AVENUE
VANCOUVER, B.C.

TELEPHONE : 872-3118, 872-7227

Cash or Cheque only

No Credit Cards accepted on sale items

OPEN SUNDAY

SMOKE DETECTOR
ALARM
\$13.95

6th

ANNIVERSARY SALE

PAUL'S

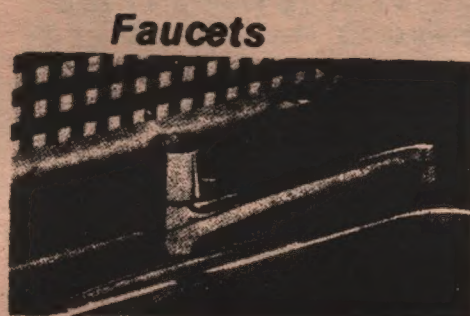
PLUMBING & ELECTRICAL SUPPLY

ਚਿੱਟੀ ਟਆਲਿਟ
ਕਰੇਨ ਕਲਾਸਿਕ
\$74.95

JAMECO
8" ਕਿਚਨ ਫੈਸਿਟ
(ਸੱਤ ਡਾਲਰ ਬਚਤ)
\$21.95

Faucets
ਸਟੈਂਡਾਇਨ ਡਵੀਜ਼ਨ
ਆਫ ਮੋਨ
\$44.95

ਵਾਲ(ਕੰਧ) ਫੈਸਿਟ
\$29.95

ਗੈਸ ਹੋਟ ਵਾਟਰ ਟੈਂਕ
33.3 Imp. Gallon
\$195.00

1/2" HARD
COPPER PIPE
.51¢ Foot 12' Length

ਸਪੋਟ ਐਂਡ
ਸ਼ਾਵਰ
ਅਸੈਂਬਲੀ
642 Chrome
\$55.00

32 x 32 ਪਲਾਸਟਿਕ
ਸ਼ਾਵਰ ਕੈਬਨਿਟ
\$135.00

32 x 32 SHOWER
CABINET
\$275.00
BONE OR WHITE
FIBERGLASS

14/2 NMD-7-75 M. ROLL \$26.95
3/14 NMD-7 HOUSE WIRE29¢ Ft.
3/10 NMD-7 DRYER WIRE55¢ Ft.
3/8 NMD-7 STOVE WIRE..... .84¢ Ft.

**DO IT
YOURSELF
PLUMBING**

PAUL'S

OPEN SUNDAY

PLUMBING & ELECTRICAL SUPPLY
Ph. 872-3118 SALES, 872-7227 SERVICE
SALE ENDS JUNE 30, 1984

ਬਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ

ਨੈਰੋਬੀ — ਰਾਮਗੜੀਆ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤਰਲੋਕ ਸਿੰਘ ਨੰਨੜ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੀਨੀਆ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਨੈਰੋਬੀ ਸਥਿਤ ਭਾਰਤੀ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਹੋਏ ਇਕ ਇਕੱਠ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਨੰਨੜ ਨੇ ਕਿਹਾ “ਅਸਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਸਲਾ ਸੁਲਾਹ ਸਵਾਈ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਲੈਣ। ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ। ਮੈਂ ਨਿਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕੀਨੀਆ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਕੀਨੀਆ ਵਿਚ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕਰੀਬ 600000 ਸਿੱਖ ਹਨ ਇਹ ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੀਨੀਆਈ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ ਅਤੇ ਵਧ ਵਧ ਸਨਅਤੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਇਕ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੋਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਕੀਨੀਆਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਨੈਰੋਬੀ ਦੇ ਇਕ ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਿੰਸਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਾਰਨ ਇਮਤਹਾਨ ਮੁਲਤਵੀ ਹੋਣ ਸਦਕਾ ਕੀਨੀਆਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗੰਭੀਰ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਹਨ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤੀ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੇ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਦਫਤਰਾਂ ਅੱਗੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਸੀ ਕਿ ਬੰਬਦੀ ਤੋਂ ਆ ਰਹੀ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਇਕ ਉਡਾਨ ਦਾ ‘ਦੁਖਾਂਤ ਅੰਤ’ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਦੇ ਹੀ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਜੇਮ ਕਨਿਆਟਾ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੇ ਬੇਇੰਗ 707 ਜਹਾਜ਼ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਰ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ।

ਬੈਂਕਾਕ — ਸਥਾਨਕ ਭਾਰਤੀ ਦੂਤ-ਘਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਦੂਤ ਦੇ ਘਰ ਆਸਪਾਸ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਦਿਤੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਹਿੰਸਾ ਦੀਆਂ ਸੰਭਵ ਘਟਨਾਵਾਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਫੌਜ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਿਰੁਧ ਭਾਰਤੀ ਦੂਤ ਘਰ ਅੱਗੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਲੋਂ ਵਿਖਾਵਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਪਿੱਛੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਥਾਈਲੈਂਡ ਦੇ ਪੁਲੀਸ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਜਦੂਤ ਦੇ ਘਰ ਅੱਗੇ ਅਤੇ ਦੂਤਾਵਾਸ ਦੇ ਆਸਪਾਸ ਰਾਤ ਦਿਨ ਗਸ਼ਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸਾਨਫਰਾਂਸਿਸਕੋ — ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਰੁਧ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸੈਂਕੜੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਇਥੇ ਭਾਰਤੀ ਕੌਂਸਲੇਟ ਵਲ ਕੂਚ ਕੀਤਾ। ਵਿਖਾਵਾਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਤਖਤੀਆਂ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਨਾਅਰੇ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਕੌਂਸਲੇਟ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਸਖਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੀ।

ਪਰੈਸ ਕੌਂਸਲ ਵਲੋਂ ਖਬਰਾਂ ਤੇ ਰੋਕ ਦਾ ਵਿਰੋਧ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਪਰੈਸ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਖਬਰਾਂ ਉਪਰ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹਾਲੀਆ ਹੁਕਮ ਉਲਟ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਉਪਰ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ।

ਜਸਟਿਸ ਏ. ਐਨ. ਗਰੇਵਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਪ੍ਰੈਸ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਪੈਸ਼ਲ ਪਾਵਰਜ਼ (ਪ੍ਰੈਸ) ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 1 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਉਪਰ “ਨਾਖੁਸ਼ੀ” ਅਤੇ “ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ” ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਤੁਰੰਤ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਵੇ

ਕੋਣ ਕਹੇ ਤੂੰ ਬਣ ਜਾ ਸਬਨਮ, ਮੈਂ ਬਣ ਜਾਵਾਂ ਪੱਤੀ,
ਬਣ ਬਿਜਲੀ, ਮੈਂ ਵਾਂਗ ਇਮਾਰਤ ਸਾਹੀ ਦਹਿਣਾ ਚਾਹਾਂ।

‘ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ’ ਦੇ ਚੰਦੇ ਦਾ ਫਾਰਮ

SUBSCRIPTION FORM

To

The Canada Darpan
P.O.Box. 67344, STN. 'O'
VANCOUVER, B.C.
CANADA V5W 3T1

Phone (604)321-6360

I am enclosing a ☐ cheque ☐ M.O. ☐ Draft as my Subscription for the year(s)..... I may be sent the newspaper at the following address :

Name.....

Address.....

City.....

Province.....

Postal code.....

PHONE.

One Year20 dollars

Two Year35 dollars

Three year50 dollars

Life membership.....200 dollars

ASIA.....80 dollars(a year)

U.S.A.25 dollars(a year)

Europe80 dollars(a year)

Africa80 dollars(a year)

ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਏਗੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਕਰਾਉਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਲਾਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਏਗੀ।

ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਨਾ ਕਰਾਉਣ ਦੇਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਅਣਮਿਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿਤੀਆਂ ਸਨ।

ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਲੋ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹਾਲਾਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਕਰਾਉਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਪੱਕੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਦੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵੀ ਸੱਦੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਬੋਰਡ ਜਥੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰਾਂ ਜੋ ਕਿ ਰੇਡੀਓ ਸਥਿਤ ਇਕ ਪ੍ਰੀਵੇਟ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਲੀਕ ਹੋ ਗਏ ਦਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਦੀ ਥਾਂ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਏ ਗਏ ਹਨ।

ਫਿਰ ਵੀ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰਜ਼ਾਮਤੀ ‘ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਪਤਾ ਲਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸ਼ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਅਗਲੀਆਂ ਸ਼ਰੇਣੀਆਂ ਵਿਚ ਭੇਜਣ ਦਾ ਸੁਝਾਵਿ ਰੋਕ ਦਿਤਾ ਹੈ।

ਇਕ ਮਰਜ਼ — ਕੁਝ ਇਲਾਜ

ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਬੈਨੀਪਾਲ

ਦਿਲ ਦਾ ਦਾਮਨ ਦਬਾ ਲਿਆ ਕਰੀਏ
ਹੋਸ਼ ਬਲਦੇ ਭੁਝਾ ਲਿਆ ਕਰੀਏ
ਇਹਨਾਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਦੀ ਅੱਗ ਤੋਂ ਬਚੀਏ
ਮੋਹ ਦੀ ਚਾਦਰ ਚੜ੍ਹਾ ਲਿਆ ਕਰੀਏ
ਦਿਨ ‘ਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਟੋਟੇ ਹੁੰਦੇ ਜੋ
ਰਾਤ ਸਾਹਾਂ ਤੇ ਪਾ ਲਿਆ ਕਰੀਏ
ਤੀਰ ਚਲਦੇ ਨੇ ਜ਼ਖਮ ਬਲਦੇ ਨੇ ਜਦ
ਤੋਝਾ ਤੋਝਾ ਮਚਾ ਦਿਆ ਕਰੀਏ
ਮੂੰਹ ਜ਼ੋਰ ਧਾਂਦਲੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਤੇ ਕਹੋ ਸਜਣ
ਕੁਝ ਸ਼ਰਮ ਚਾ ਦਿਆ ਕਰੀਏ
ਮਜ਼ਹਬਾਂ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਖੂਬ ਨੂੰ ਮੋੜ ਦਈਏ
ਕੁਝ ਅਜੇਹੀ ਹਵਾ ਦਿਆ ਕਰੀਏ
ਹੱਥ ਪਲਕਾਂ ‘ਚ ਜੋ ਲੁਕਾਏ ਨੇ
ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਖਿੰਡਾ ਦਿਆ ਕਰੀਏ
ਰਿਵੀ ਧੁਖਦੀ ਏ ਪੈਰ ਸੜਦੇ ਨੇ
ਯਾਰੋ ਆਪਾਂ ਹੀ ਕੁਝ ਗਿਆ ਕਰੀਏ
ਮਰਜ਼ ਕੋਹੜ ਬਣਦਾ ਜਾਂਦਾ ਏ
ਵਾਸਤਾ ਈ ਕੁਝ ਦਵਾ ਕਰੀਏ

ਗਦਰੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਦੇ ਨਾਂ ‘ਤੇ ਸੜਕ

ਬਰਨਾਲਾ — ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਬਰਨਾਲਾ ਰਾਏਕੋਟ ਸੜਕ ਦਾ ਨਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗਦਰੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਬਾਬਾ ਦੱਲਾ ਸਿੰਘ ਜਲਾਲਦੀਵਾਲ ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਦੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਨਾਂਹ ਪੱਥਰ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਐਸ. ਡੀ. ਐਮ. ਸ਼੍ਰੀ ਟੀ. ਸੀ. ਗੁਪਤਾ ਨੇ 23 ਸਿੱਖਾਂ ਯੂਵਕਾਂ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਤੀ ਮੁਚਲਕਿਆਂ ‘ਤੇ ਰਿਹਾ ਕਰ ਦਿਤਾ।

ਫ਼ਿਲਮ ਦਰਪਣ

ਸ਼ਾਇਦ ਹੁਣ ਬੱਸ ਹੀ ਕਰਨੀ ਪਵੇ—ਅਮਿਤਾਭ

ਬੰਬਈ — ਅਮਿਤਾਭ ਬਚਨ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਬੀਮਾਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਅਫਵਾਹਾਂ ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸੱਚ ਨਿਕਲੀਆਂ ਹਨ। ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਉਹ ਜੂਨ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ‘ਕੁਲੀ’ ਫਿਲਮ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਮਸਾਂ ਬਚੇ ਸਨ।

ਹੁਣ ਵੀ ਉਹ ‘ਕੁਲੀ’ ਦੇ ਹੀ ਨਿਰਮਾਤਾ ਮਨਮੋਹਨ ਦੇਸਾਈ ਦੀ ਫਿਲਮ ‘ਮਰਦ’ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਬੀਮਾਰ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਬੀਚ ਕੈਂਡੀ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਉਸੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹਨ ਜਿਥੇ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਰਹੇ ਸਨ।

ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਅਫਵਾਹ ਸੀ ਕਿ ਅਮਿਤਾਭ ਬਚਨ ਦਾ ਦਿਮਾਗੀ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿਗੜ ਚੁਕਾ ਹੈ। ਪਰ ਹੁਣ ਖਬਰ ਮਿਲੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਬੀਮਾਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਸਦਾ ਲਈ ਬੇਜ਼ਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਧੇ ਸਾਢੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ਲਕਵਾ ਜਾਂ ਅਪਰੰਗ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਅਮਿਤਾਭ ਨੇ ਇਕ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ : “ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਨਾ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਦਿਮਾਗੀ ਤਵਾਜ਼ਨ ਵਿਗੜਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਪਰੰਗ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹਾਂ, ਇਹ ਗੱਲ ਠੀਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਮੈਂ ਕਦੇ ਸ਼ਾਇਦ ਐਕਟਿੰਗ ਨਾ ਕਰ ਸਕਾਂ। ਵੈਸੇ ਵੀ ਤਾਂ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਦੇਖ ਦੇਖ ਕੇ ਤੰਗ ਆ ਗਏ ਹਨ — ਇਕੋ ਤਰਾਂ ਦੇ ਤਾਂ ਰੋਲ ਕਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।”

ਮੈਸੂਰ ਵਿਚ ਫਿਲਮ ‘ਮਰਦ’ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਅਮਿਤਾਭ ਨੂੰ ਦਰਦ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਕਿਹਾ : “ਜੇਕਰ ਮੈਂ 40 ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹਨੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ ਤਾਂ 20ਵੀਂ ਪੌੜੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਮੇਰਾ ਦਮ ਝੁੱਲਣ ਲੱਗਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਬਕਾਵਟ ਨਾਲ ਨਿਵਾਲਾ ਜਿਹਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸਾਂ।” ਪਰ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਚਲਦੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਉਸ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਜਵਾਬ ਦੇ ਗਈ। “ਇੰਜ ਲਗਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਸਾਰੀ ਤਾਕਤ ਕੱਢ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਫਰਸ਼ ‘ਤੇ ਡਿਗ ਪਿਆ। ਪਰ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਇਹ ਫਿਲਮ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।”

ਦੋ ਡਾਕਟਰ ਮਦਰਾਸ ਤੋਂ ਮੈਸੂਰ ਭੇਜੇ ਗਏ। ਪਰ ਦਰਦ ਘਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਫਿਰ ਅਮਿਤਾਭ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਮਦਰਾਸ ਤੇ ਫਿਰ ਬੰਬਈ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਡਾਕਟਰ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਦਰਦ ਕਿਉਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੀ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਉਹ ਤੇਜ਼ ਦਵਾਈਆਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਦਿਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

ਇਹ ਪੁੱਛ ਜਾਣ ‘ਤੇ ਕਿ ਕੀ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਬੀਮਾਰੀ ਸੀ, ਅਮਿਤਾਭ ਬਚਨ ਨੇ ਕਿਹਾ : “ਨਹੀਂ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਮੇਰਾ ਗਲਾ ਬਹੁਤ ਖਰਾਬ ਰਿਹਾ। ਕਰੀਬ ਇਕ ਮਹੀਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਨਹਾਉਣ ਵੇਲੇ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਜਲਣ ਹੋਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਬੰਗਲੌਰ ਵਿਚ ਮੇਰਾ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਜੂਨ ਵਿਚ ਹੀ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਉਸੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਹਾਂ ਜਿਥੇ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ। ਉਹ ਵੀ ਮਨਮੋਹਨ ਦੇਸਾਈ ਦੀ ਫਿਲਮ ਸੀ, ਇਹ ਵੀ ਉਸੇ ਦੀ ਹੈ। ‘ਕੁਲੀ’ ਤੇ ‘ਮਰਦ’ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਮੇਰੀ ਹੀਰੋਇਨ ਦਾ ਲਿਬਾਸ ਲਾਲ ਤੇ ਸਫੈਦ ਸੀ।”

ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਰੋਗ ਬਰੋਗੇ ਕਾਰਡ ਰਖੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ‘ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ‘ਜਲਦੀ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਓ ਪਾਪਾ।’ ਅਮਿਤਾਭ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਡ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਬਣਾਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਇਕ ਕਾਰਡ ਭੇਜਦੇ ਹਨ।

ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਜਯਾ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬਾਹਰੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਉਹ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਬੀਮਾਰੀ ਹੈ। ਉਸ ਕਿਹਾ : ਇਸ ਵੇਲੇ ਦਵਾਈਆਂ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਚਹਿਕ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇਕ ਘੰਟੇ ਮਗਰੋਂ ਬਕਾਨ ਨਾਲ ਨਿਵਾਲ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਲਗਦਾ ਹੈ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਾਂਗਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਕਦੇ ਵੀ ਨਾ ਕਰ ਸਕਾਂ।”

23 ਅਕਾਲੀ ਵਰਕਰ ਰਿਹਾਅ

TICKETS TO ANYWHERE GABA TRAVELS

ਤੁਹਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਦੋਸਤਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰੋ। ਅਸੀਂ ਵਾਜਬ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

6612, MAIN ST.
VANCOUVER, B. C.
PHONE: 324-3336

MANOHAR LAL GABA
GET-HELP IN INDIA AT
NUR MAHAL PH: 49
JULLUNDUR PH: 74597
NEW DELHI PH: 44165
JANDIALA (JULLUNDUR)
MOGA (Fareedkot)

Sunset Printing & Graphics Ltd.

4277 Fraset St. (26th & Fraser)

Vancouver, B.C. V5V 4G1

Phone (604)874-2023

This is not a Sale Its a Steal

Save upto **50%** with this flyer

Guaranteed Quality
Workmanship with low Prices
Take advantage of this Exclusive
offer

Reliable and fast service

Business Cards \$30.00(1000)

Letterheads \$38.00 (1000)

Envelopes No. 10 \$42.00 (1000)

Black Print on White Stock Art Work

EXTRA (Type Setting Included)

OFFER TILL
Aug. 31, 1984

FLYERS : 8½x11

included type setting Black on White

	Reg. Price	Sale Price
5000	135.00	95.00
10,000	270.00	179.00
15,000	405.00	262.50
20,000	540.00	350.00

...Art Work Extra

MENUS :

5000 and up - \$18.00
Camera Ready Copy
Type Setting Extra

Federal Tax Plus SS Tax Extra

TERMS CASH ONLY

25% Discount on Business Forms

- * NCR Work Order
- * NCR Business Forms
- * Wedding Invitations
- * Magazines
- * Newsletters

We also do

Cheques, Menus, Numbering,
Magazines, Flyers, Wedding
Invitations, Crash Imprints, NCR
Forms, Carbon Iner set Forms
Tickets.

Discount Coupon Inside
Special on Photo
Copies

3½ cents per Copy and up

Sunset Printing &
Graphics Ltd.

4277 Fraser St. (26th and
Fraser)

Vancouver, B.C.

Ph. (604)874-2023

GOYAL THE VIDEO KING

4160 FRASER ST., VANCOUVER, B.C. V5V 4E8. Ph. 873-8308

ਗਰਜਿੰਦਰ ਗੋਇਲ

THE NEW BREED

Proudly Announces a Grand

Panasonic®

Sale On

Video

& Audio Products

1985 Models of Panasonic here now

8-Hour Front-Loading Home Video Cassette Recorder

PV-1520K Omnisvision VHS

8-Hour* Front-Loading Home Video Cassette Recorder with Tech-4 Video Head System and Wireless Remote Control

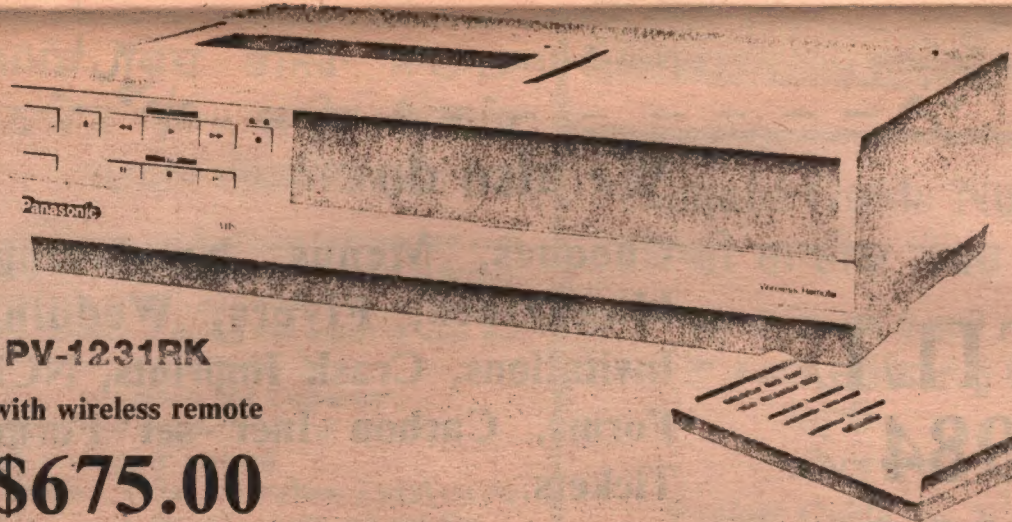
\$899.95

PV - 1222K

Best Selling Video Machines

\$599.95

PV-1231RK

with wireless remote

\$675.00

Guaranteed Quality Prints available at very reasonable Prices with courteous service

Released or Releasing :

Pakestani Punjabi —

**DOSTANA, SHAAN,
TOOFAN TEY TOOFAN
QUDRAT and
SANGRAM**

Agent 1,2,3,

Wohi Raat Wohi Aawaz

Classic Oldies -

DEKH KABIRA ROYA

and

JAALI NOTE

and

SAHELI (old)

and many more new and old Video Films

Hits From

ZEENAT AMAN'S FILMS

GEETMALA Vol. 3 & 4

**We've the Biggest Selection of Hindi/Punjabi/Gujrati Video Movies -
IN NORTH AMERICA**

.....
Mail Orders Accepted
.....

**We Sell Panasonic, Toshiba,
Sanyo, Fisher Video and Audio
Products**